

BULTENO DE LA ALBANA ESPERANTO- INSTITUTO

N-ro 69 Februaro 2007

Esperanto estu la unue lernenda, fremda lingvo kaj
kapabloevolua lernobjekto en la bazgradaj lernejoj.

Proverbo: *Malkara je faruno, karega je brano*

Estraro: Doc. Vasil Pistoli, Bardhyl Selimi, Rita Permeti
Retadreso de niaj membroj kaj simpatiantoj:

a_myrazi@yahoo.com,
adoci@gmx.de,
agimperaj@yahoo.it,
anila.sokoli@raiffeisen.al,
apistoli@aol.com,
arbibasho@yahoo.it,
beqirajs@hotmail.com,
bselimi@gmail.com,
cara.e@markdist.com,
donika.kapollari@rt.grp.com,
dritanxhindole@hotmail.com,
egli_b@wp.pl,
eltonzaimi78@yahoo.com,
enkelaxhamaj@yahoo.com,
ereid@wp.pl,
ervincanga@yahoo.com,
fiorialbtours@yahoo.com,
gentianymeri@yahoo.com,
hysaerald@yahoo.it,
klotirama@hotmail.com,
klotirama@yahoo.com,
lorushi_1986@yahoo.com,
matildasokoli@yahoo.com,
mgumeni@lincoln.org.al,
mimoza.blomberg@apoteket.se,
mirela_biba@hotmail.com,
motto@bwc.org,
n_limaj@yahoo.com,
ne_sokoli@yahoo.com,
nesokoli@hotmail.com,
notemarius@yahoo.com,
pistolia@yahoo.com,

sambeg2000@yahoo.com,
selimibardhyl@yahoo.com,
sh.ha@hotmail.com,
shabanhasani@gmail.com,
tcobani@yahoo.com,
uliambinozi@yahoo.co.uk,
worldofleda@yahoo.com,

Enhavo

Ni kaj AIS, ILEI, UEA

Nova lernokurso
Projekto Lingvolancxilo
Magistrixo cxe AIS-korespondo kun prof. Quednau
Nova instruilo-posxamiko
Peto de Marija Belosxevicx
Peto de Dominique Baron
Cxu eterna Babelo aux ekzistas eliro
Aperis Nova IPR nr 37

Informoj

Kontribuajxo de Radenko Milosxevicx
AVE
Mondetur
Itala Junulara organizo
Tago de la patrina lingvo (alvoko de Zlatko Zilvar)

El la leteroj

Auxguroj por Nova Jaro 2007
Gratuloj kaj malkonsentoj

Rakontoj kaj tradukajxoj

Aviadilo de la usona armeo
Morto de la rusa virino
Sufismoj el Pakistano

El nia historio

El la libro "Ruza albano"

Ni kondolencas

Forpasis Maurice Sujet

Prelegoj

Historio de granda dramaktoro albana

Ni kaj AIS, ILEI, UEA

Nova lernokurso

Nova lernokurso en la blindulejo

La 17an de januaro 2007, malfermigxis nova lernokurso de Esperanto en la blindulejo. Gxi sekvas aliajn lernokursojn starigitaj tie en la antauxaj jaroj. Jen la nomlisto:

Gjergj Smakaj	naskigxis je 30an de novembro 1994
Ida Kumria	naskigxis je 3an de januaro 1993
Jonid Ferhati	naskigxis je 1an de decembro 1993
Klodian Mahmutaj	naskigxis je 9an de aprilo 1993
Marius Tanushi	naskigxis je 26an septembro 1994
Muhamet Dreni	naskigxis je 11an de septembro 1993
Valter Mashi	naskigxis je 25an de februaro 1994
Vilson Hoxha	naskigxis je 16an de marto 1994
Zamir Kurti	naskigxis je 26an de novembro 1992

La unuan lecionon partoprenis ankaux la instruisto blinda de la Albana de tiu lernejo, Bujar Muço (Mucxo). La kurso dauxros tri monatojn po unu horo semajne, cxiun merkredon.

Projekto "Lingvolancxilo"

El la letero de Radojica petrovicx, prezidanto de ILE:

"Cxu vi povus traduki la dokumentojn de "Lingvolancxilo" en la albanan lingvon kaj utiligi ilin por aliri albanajn lernejojn? La dokumentoj elsxuteblas el la retejo <http://www.edukado.net>, la rubriko "Lingvolernigaj projektoj". Cxu vi sukcesas trovi ilin tie?

Mi kredas ankaux, ke la "Lingvolancxilo" povas esti interesa pli vaste por balkanaj esperantistoj kaj Balkana Komisiono de UEA. Cxu vi povus diskuti pri tio ene de la Komisiono?

Tre amike,
Radojica"

Radojica PETROVIC'

Bul. oslobodjenja 36, RS-32000 C^{ac}ak, Serbio
Tel. +381 32 371053, Fakso +381 32 342101

El la letero de Molnar:

" Estus por ni granda honoro kaj 'gojo, se aperus gekolegoj anka'u el Serbio kaj Albanio sur la adresaro de la Laborgrupo.

La morala apogo de UEA, EEU kaj ILEI estas tre grava por ni. La koresponda listo lingvolancxilo@googlegroups.com transvivis siajn

infanmalsanojn, kaj la alparoloj fari'gas iom post iom pli altnivelaj. Ni tre facile povas enmanigi helpe de tiu 'ci listo niajn cirkulerojn por la membroj. La alvoko "Projekto: Interkultura kaj multlingva dialogo" el la esperantlingva originalo jam estas tradukita en angla, franca, germana, greka, hungara, itala kaj nederlanda lingvojn.

Kelkaj nacilingvaj versioj jam aperis en la rubriko "Lingvolernigaj projektoj" de la retejo <http://www.edukado.net>.

Jen nia peto/demando: 'cu Vi povus helpi nin per la pretigado de la serba kaj albana versioj?

Anka'u la hejmpa'go <http://www.egalite.fw.hu> komencis publikigi niajn materialojn."

Noto: Vi ricevis tiun mesagxon, cxar vi abonas la grupon « Lingvolancxilo » de Google Grupoj.

Por sendi mesagxojn al la grupo, retskribu al lingvolancxilo@googlegroups.com

Por malaboni la grupon, retskribu al lingvolancxilo-unsubscribe@googlegroups.com

Por afisxigi aliajn elektelecojn, vizitu la grupon je adreso <http://groups.google.fr/group/lingvolancxilo>

Internacia

Laborgrupo

„LINGVOLANĈILO”

Projekto subtenata de la Universala Esperanto-Asocio, Eŭropa Esperanto-Unio kaj Internacia Ligo de Esperantistaj Instruistoj

Ĉu Vi povas interkonsenti pri la sekvaj, fundamentaj principoj?

- 1. Komence de la XXI-a jarcento la plej gravaj agadkampoj de la tutmonda esperanto-movado estas la INFORMADO, INSTRUADO kaj UTILIGADO de ESPERANTO.**
- 2. Ĉiu homo rajtas uzi siajn gepatran, regionan (nacian) kaj libere elektitan internacian lingvojn en ĉiuj medioj.**
- 3. Ĉiu infano ricevu gepatralingvan edukadon ĝis la fino de sia 8-a vivojaro, por akiri firmajn gepatralingvajjn konojn koncerne la parolon, legadon, skribon kaj kalkuladon.**
- 4. Esperanto estu la unue lernenda fremda lingvo kaj kapabloevoluiga lernobjekto en la 9-a, 10-a kaj 11-a vivojaroj.**
- 5. En la 12-a kaj 14-a vivojaroj la infanoj komencu lerni po unu, libere elektitan, nacian lingvon, por ke okaze de la abiturienta ekzameno**

**ĉiu homo povu almenaŭ mezgrade kompreni tri fremdajn lingvojn.
Intertempe ili povas ŝpari – helpe de lernadfaciliga efiko de
Esperanto – entute minimume la tempon de unu laborjaro.**

La Internacia Laborgrupo „Lingvolanĉilo” intencas disvastigi kaj efektivigi la suprajn principojn.

Se Vi interkonsentas kaj pretas partopreni la laboron de la Internacia Laborgrupo „Lingvolanĉilo”, bonvolu sendi Vian antaŭnomon, nomon, retadreson kaj poŝtan adreson al nia retadreso. Viaj datumoj estos atingeblaj ekskluzive nur por la aliaj membroj de la Laborgrupo. Post Via aliĝo Vi regule ricevos la aktualan nomaron kaj cirkuleron de la Laborgrupo. Niaj cirkuleroj aperas helpe de la koresponda listo lingvolancxilo@googlegroups.com .

Amike atendas kaj esperas Vian kunlaboron la iniciatintoj

D-ro Ludoviko Molnár kaj D-rino Julianna Molnár-Farkas ludoviko@freemail.hu

Bonvolu rigardi la hejmpaĝojn: <http://www.springboard2languages.org> -
<http://www.edukado.net> - <http://www.lernu.net> kaj
<http://www.egalite.fw.hu/konstitucio>

**(precipe la antaŭparolon de la angla, franca, germana, greka, hungara,
itala kaj nederlanda versioj)**

**Projekto(*): Interkultura kaj multlingva dialogo per
neŭtrala lingvo, inter la eŭropaj lernejoj**

La celo de la projekto estas la kreado de partneraj rilatoj inter la lernejoj de malsamaj eŭropaj landoj en kiuj estas instruata la neŭtrala lingvo esperanto. Ĝin oni uzas por la malĉeesta komunikado kaj dum la programitaj eŭropaj renkontiĝoj (du po jaro en du landoj), ĉar ĝi estas neŭtrala pontolingvo kaj garantias al ĉiuj partoprenantoj egalajn ŝancojn de komunikado kaj respekton kaj konservadon de multlingveco en Eŭropo kaj en la mondo. La lernejoj jam interesitaj en tiu ĉi projekto estas nun el la sekvaj nacioj: Portugalio, Pollando, Francio, Hungario, Litovio, Bulgario, Germanio, Hispanio, Italio kaj Britio (certe la projekto estas malfermata al ĉiuj lernejoj

kiuj deziras aldoniĝi). Ili ekpaŝos al reciproka kono kaj kultura interŝanĝo kiuj, respektante la historiajn kaj kulturajn heredaĵojn kaj tradiciojn de la diversaj, partoprenantaj eŭropaj landoj, stimulos la reciprokan konon kaj la lernadon de la naciaj lingvoj de tiuj ĉi landoj uzante kiel ponto la neŭtralan lingvon esperanto. Multaj iniciatoj estos realigataj kuntrenante geinstruistojn kaj gelernantojn kiuj partoprenos kune kun aliaj organizoj kaj antaŭenpuŝos komunajn temojn kaj ideojn. La kunlaborado baziĝos sur la interŝanĝo de informoj pri la historiaj kaj kulturaj heredaĵoj de la diferencaj regionoj kaj landoj pere de la spertoj en la kampo de la informteknologioj kaj de la instruado de fremdaj lingvoj kaj pristudante la ideon pri la estonteco kaj pri la nuntempo de la eŭropa civitaneco de la novaj generacioj.

La realigo de tiu ĉi projekto, pere de la kono de la kulturo kaj de la tradicioj de aliaj eŭropaj landoj kaj de kreado de ligoj de amikeco kun gestudentoj kaj geinstruistoj loĝantaj tie, kontribuos al detruo de la komunikaj baroj inter komunumoj de diversaj lingvoj metante antaŭ ilin la samajn defiojn. Por la realigo de la projekto ni uzadas la internacian lingvon esperanto – jam multe konata, tamen ankoraŭ ne oficiala lingvo de EU.

La uzo de iu sama lingvo, ne gepatra por ĉiu ajn de la partoprenantaj landoj, tamen instruata en la lernejoj de tiuj landoj, kreos senton de egaleco kaj egalrajteco, ekde la plej baza: la rajto je parolo kaj komunikado de la propraj ideoj, kaj en la gepatra lingvo kaj en tiu neŭtrala, kaj kuraĝigos la junajn eŭropanojn ekkonscii, ke la komunika streĉo de iu por iri renkonte al la alia estas jam signo de akcepto kaj de respekto de la diverseco, do, simbolo de toleremo.

Celoj de la projekto

- a) Antaŭenigi la interkulturon kaj informi la partoprenantojn pri la lingvaj malsamecoj, ankaŭ pere de lernado de frazoj uzataj ĉiutage en la lingvoj de la landoj partoprenantaj en la projekto.
- b) Interŝanĝi kulturajn, tradiciajn, lingvajjn, geografiajn kaj historiajn spertojn.
- c) Kritikema pensado pri la « ismoj » (naciismo, koloniismo, rasismo...) de la gestudentoj pere de realigo de lokaj kaj transnaciaj debatoj, pri la homaj rajtoj, pere de esploroj, ekspozicioj kaj retaj forumoj kaj

- kontaktoj kun ĉeestantaj samaĝuloj de aliaj lernejoj de la partneraj landoj.
- d) Superi la komunikajn barojn en Eŭropa Unio pere de komuna neŭtrala lingvo.
  - e) Kontribui al formado de spirito de eŭropa civitano.
  - f) Evoluigo de la personaj ecoj en la lernantoj kiel kapablo labori teame kaj deziro je kunlaborado, kompetento en la solvoj de la komunikadproblemoj.
  - g) Plibonigi la asimilon kaj la praktikan uzon de la novaj teknologioj de komunikado (retpoŝto kaj videokonferenco) por atingi pli bonan interkomprenon inter la partneroj.
  - h) Motivigo de la gestudentoj por pli bona engaĝiĝo en la agadoj de la lernejo dank'al akurata publikigo de la finaj rezultoj.

Entenoj kaj Agadoj

- Kolektado de aĵoj pere de kiuj ilustru la historian kaj kulturan heredaĵon de la eŭropaj partoprenantaj landoj.
- Preparado kaj aranĝo de fotoekspozicio kaj de fotoalbumo pri la temo « Mia lando ».
- Realigo de retaj konektiloj inter la partneroj.
- Konkurso pri “Mi vivas en Eŭropo: mia eŭropa civitaneco”.
- Arta konkurso pri la temo « Mia malproksima amiko/Mia malproksima amikino » kun ekspozicio en la koncernaj lernejoj de la laboraĵoj de ĉiuj kuntrenataj eŭropaj gejunuloj.
- Renkontiĝoj en videokonferencoj inter la junaj eŭropanoj kaj realigo de komuna TTT-paĝo por la dokumentado kaj la kunpartigo de la sperto.
- Formado, en ĉiu lernejo, de ĉiamdaŭraj laborgrupoj de gestudentoj, geinstruistoj kaj gepatroj por interkultura dialogo, konstanta interlingvistika kaj interkultura memformado.

(*) prilaborita plano laŭ la originala ideo de “AKEL” projekto de Luis Ladeira.

La koloran titolpaĝon kreis
Ermanno Tarracchini
ermanno.tarracchini@tiscali.it

La projekton kunordigas
Profesorino Mariana Genĉeva
maries972@yahoo.com

Via Pascal, 46
41100 Modena
Italujo

Ul. Targovska 101,
5180 Polski Trambesh
Bulgario

Nomo(j) kaj (ret)adreso(j) de la tradukintoj

En la Albana

Projekti (*): Një dialog ndërkulturore dhe shumëgjuhësor me anë të gjuhës neutrale, ndërmjet shkollave evropiane

Qëllimi i projektit është krijimi i lidhjeve ortakërore ndërmjet shkollave të vendeve të ndryshme evropiane ku mësohet gjuha neutrale Esperanto. Kjo përdoret nëpërmjet komunikimit në largësi dhe gjatë takimeve evropiane të programuara (nga dy çdo vit në dy vende), sepse ajo është një urë gjuhësore lidhëse dhe siguron për të gjithë pjesëmarrësit gjasa të barabarta për komunikim, respekt dhe ruajtjen e shumëgjuhësosë në Evropë dhe në botë. Shkollat e interesuara deri tani për këtë projekt janë nga këto kombe: Portugalia, Polonia, Franca, Hungaria, Lituania, Bullgaria, Gjermania, Spanja, Italia dhe Britania (sigurisht që projekti është i hapur për të gjitha shkollat që dëshirojnë të përfshihen në të). Ato ecin drejt njohjes të ndërsjellë dhe shkëmbimit kulturor, të cilat duke respektuar trashëgiminë kulturore dhe traditat e vendeve pjesëmarrëse evropiane të ndryshme, do të

nxisin njohjen e ndërsjellë dhe nxënien e gjuhëve kombëtare të këtyre vendeve duke përdorur si gjuhë- urë gjuhën neutrale Esperanto.

Shumë nisma janë realizuar duke tërhequr mësues dhe nxënës që do marrin pjesë së bashku me organizatat e tjera dhe do shpien përpara tema dhe ide të përbashkëta. Bashkëpunimi do bazohet në shkëmbimin e informatave për trashëgiminë historike dhe kulturore dhe rajoneve dhe vendeve të ndryshme me anë të përvojës në fushën e teknologjive të informacionit dhe mësimdhënies të gjuhëve të huaja dhe duke studjuar idenë për ardhmëninë dhe të tashmen e qytetarisë evropiane të brezave të rinj.

Realizimi i këtij projekti, nëpërmjet njohjes së kulturave dhe traditave të vendeve të tjera evropiane dhe krijimit të lidhjeve miqësore me studentët dhe mësuesit që banojnë atje, do japë ndihmesë në shkatërrimin e pengesave të komunikimit ndërmjet bashkësive të gjuhëve të ndryshme duke vënë para tyre të njëjtat sfida. Për realizimin e projektit, ne përdorim gjuhën neutrale Esperanto- tashmë shumë të njohur, ndonëse ende jo zyrtare në BE.

Përdorimi i të njëjtës gjuhë, jo amëtare për të gjithë vendet pjesëmarrës, ndonëse jepet mësim në ato vende, do krijojë ndjenjën e barazisë dhe të drejtave të barabarta që nga ajo më bazë: e drejta e fjalës dhe e komunikimit të ideve vetiake dhe në gjuhën amtare dhe në atë neutrale dhe do të inkurajojë evropianët e rinj të vetëdijësohen që tendosja e komunikimit për dikë që shkon të takojë një tjetër është një shenjë e pranimit dhe e respektit për ndryshimësinë, pra simbol i tolerancës.

Qëllimet e projektit

a) Të shpjerë përpara ndërkulturësinë dhe të informojë pjesëmarrësit për ndryshimësitë gjuhësore edhe nëpërmjet nxënies të frazave që përdoren çdo ditë në gjuhët e vendeve pjesëmarrëse në projekt.

b) Shkëmbimi i përvojave kulturore, tradicionale, gjuhësore, gjeografiike dhe historike

c) Një mendim kritik për “izmat” (nacionalizmi, kolonializmi, racizmi..) të studentëve duke realizuar debate vendore dhe ndërkombëtare për të drejtat e njeriut, nëpërmjet hulumtimeve, ekspozitave dhe forumeve rrjetore si dhe kontakteve me bashkëmoshatarë të pranishëm të shkollave të tjera të vendeve ortake.

- d) Tejkalimi i pengesave të komunikimit në Bashkimin Evropian nëpërmjet gjuhës neutrale të përbashkët.
- e) Ndihmesa në formimin e shpirtit të qytetarit evropian.
- f) Zhvillimi i cilësive personale të nxënësit si aftësia për të punuar në skuadër dhe dëshira e bashkëpunimit, kompetenca në zgjidhjen e problemeve të komunikimit.
- g) Përmirësimi i përvetësimit dhe i përdorimit praktik të teknologjive të reja të komunikimit (posta elektronike dhe videokonferencat) për të arrirë një ndërkuptim më të mirë midis ortakëve.
- i) Motivimi i studentëve për një angazhim më të mirë në veprimtaritë e shkollës falë një publikimi më të mirë të rezultateve të fundit.

Përmbajtja dhe veprimtaritë

- Mbledhja e gjërave me anë të të cilave të ilustron trashëgimia historike dhe kulturore e vendeve evropiane pjesëmarrëse.
- Përgatitja dhe ngritja e ekspozitave dhe fotoalbumeve me temë “Vendi im”
- Realizimi i lidhjeve rrjetore ndërmjet ortakëve.
- Konkurs për “Unë jetoj në Evropë: qytetaria ime evropiane”
- Një konkurs letrar me temë “Miku im i largët/ Mikja ime e largët” me një ekspozitë në shkollat përkatëse me punime të gjithë të rinjëve evropianë që marrin pjesë.
- Takime në videokonferencë ndërmjet evropianëve të rinj dhe realizim i faqes së përbashkët në internet për dokumentimin dhe ndarjen e përvojës.

- Formimi në çdo shkollë i grupeve të punës të studentëve, mësuesve dhe prindëve për një dialog ndërkulturor, për vetëinformim ndërgjuhësor dhe ndërkulturor.

(*) plani përpunues sipas idesë origjinale të “AKEL”, një projekt i Luis Ladeira-s.

Faqen-titull me ngjyra e krijoi

Ermanno Tarracchini
ermanno.tarracchini@tiscali.it

Via Pascal, 46
41100 Modena
Italujo

Projektin e bashkërendit

Profesoresha Mariana Gençeva
maries972@yahoo.com

Ul. Targovska 101,
5180 Polski Trambesh
Bulgario

Listo de kunlaborantoj

Ruĝaj literoj montras tiujn instruistojn de Esperanto, kiuj jam nun instruas Esperanton en bazgradaj lernejoj.

Verdaj literoj montras tiujn instruistojn de Esperanto, kiuj instruis aŭ aktuale instruas Esperanton en mezlernejoj, universitatoj aŭ por plenkreskuloj.

Nigraj literoj montras la subtenantojn, kiuj helpas efektiviĝi la celojn de la Laborgrupo per informado, tradukado, varbado aŭ sponsorado.

Albanio

Alĝerio

Argentino

Armenio

Aŭstralio

Aŭstrio

1. **S-ro Vinko Oŝlak**, Vinko.Oslak@gmx.at Orelweg 1, AT-9020
Klagenfurt/Celovec

Azerbajĝano

Barato

1. **S-ro A.S. VENKATESH REDDY**, esperovr@yahoo.co.in NO.216,
OFF MAIN
ROAD, WHITEFIELD, BANGALORE, KARNAKATA STATE.
BARATO
(INDIA)

Belgio

1. S-ro Leo De Cooman, Leo.De.Cooman@pandora.be Stationsplein 12
BE-8770
Ingelmunster
2. S-ro Remy Sproelants, Civ Ing, esperanto@biz.tiscali.be Tumulusstrat 18
B-3583
PAAL-BERINGEN Tel./Fax: +32-11-432010 Poŝtel.: +32-476-253415
3. S-ino Flory Witdoeckt, flory@witdoeckt.be

Belizo

Benino

Bjelorusio

Bolivio

Bosnio-Hercegovino

Brazilo

1. **S-ro Emilio Cid**, emilio@esperanto.org.br R. Frei Gaspar, 663 11310-061 –
S. Vicente – SP – Brazilo http://www.tejo.org/uea/Emilio_Cid
Telefono: 55-13-3467-4702

Britio

1. **S-ino Angela Tellier**, angela@springboard2languages.org
2. **S-ro David Curtis**, david.r.curtis@btopenworld.com 7 St Judes Terrace
Weston-super-Mare Somerset BS22 8HB Telefono: 44 1934 622112

Bulgario

1. **S-ino Mariana Gencheva**, m_gencheva_esp@mail.bg Ul. Targovska 101,
5180 Polski Trambesh, Bulgario Poŝtelefono: 00359 886087722
2. **D-rino Eva Boyadjieva**, evab_bg@yahoo.com General Skobelev 8. BG-4000 Plovdiv, Bulgario

Burundio

Ĉeĥio

1. **S-ino Jindriska Drahotova**, drahotovaesperanto@seznam.cz Sadova 745/36

CZ-293 01 Mlada Boleslav Telefono: +420/326/731845

<http://www.mlboleslav.cz/esperanto>

Ĉilio

Ĉinio

Danio

Dominika Respubliko

Ebura Bordo

Egiptio

Estonio

Filipinoj

Finnlando

Francio

1. **S-ro Michel Fontaine**, michel.fontaine13@wanadoo.fr
7, rue Docteur Roux 01000 – Bourg en Bresse (France)
Telefono: 0033474216143 Port: 0033608488520 cpte skype: mifont
2. **S-ino Beatrice Allée**, bea@esperanto.org
F-22980 Plélan-le Petit, La Ville Heleuc. Telefono: +33-2-96-27-67-25
3. **S-ro Georges-Henri Clopeau**, ghmcl@wanadoo.fr
23, allée Lapérouse, Fr-56730 Saint Gildas de Rhuys Tel.: 02 97 45 20 29
4. **S-ino Elisabeth Barbay**, eliz.barbay@wanadoo.fr 25 allée Gabriel Faure
93140 Bondy France Skype: eliz.bar Telefono: + 33(0)1 48 47 23 87
5. **S-ro Aleks KADAR**, aleks@ikso.net FR-75017 Paris, 13 avenue de Wagram
Telefono: +33 1 44 09 84 39 (dom) +33 6 86 58 00 20 (poŝtel)
6. **S-ino Hélène Ménissier**, h.menissier@free.fr

Ganao

Germanio

1. **S-ino Zsófia Kóródy**, zsofia.korody@esperanto.de 37412 Herzberg/Harz
Grubenhagenstr. 6. Tel.: +49/(0) 5521-5983 <http://ic-herzberg.de>
2. **S-ro Otto Kern**, esperanto-zentrum@web.de
http://www.fotos.web.de/interkultura-centro/lernejaj_kursoj
3. **S-ro Armin Groetzner**, ae.groetzner@t-online.de
4. **S-ino Antje Reeh**, AntjeReeh@web.de Kirchstr. 4. 64385 Reichelsheim

Grekio

1. S-ro Georgios Dermatis, esperanto.triumfonta@yahoo.de Aristotelous 15,
Saronida
Attikis, GR-190.13, Telefono: +30 22910 55057

Gvatemalo

Haitio

Hinda Unio

Hispanio

Honduro

Honkongo

Hungario

1. D-ro Lajos Molnár, ludoviko@freemail.hu H-1118 Budapest, Kelenhegyi u.
81. Telefono: +36-1-3-868-459 <http://www.egalite.fw.hu/konstitucio>
2. D-rino Julianna Farkas, ludoviko@freemail.hu H-1118 Budapest,
Kelenhegyi u. 81.
3. S-ro Aleksandro Horváth, horsan@pizskenet.hu H-2541 Lábatlan, Zalka M.
ltp. 32/4
Telefono: +36-33-461-803
4. S-ino Anna Lászay, esperanjo@t-email.hu H-1445 Budapest, Pf.:349
Portebla telefono: +36-30-398-0339
5. **S-ino Ilona Fedor**, ilonaf@freemail.hu
6. **S-ro Imre Szabó**, saluton@freestart.hu H-2013 Pomáz, Árvácska u. 28.
7. **S-ro József Eszényi**, eszjosef@freemail.hu H-5000 Szolnok, Hild V.u. 5.
2/17

Portebla telefono: +36-30-418-0113

8. **S-ino Julianna Vas-Szegedi**, vasszegedi@freemail.hu
9. **S-ino Magdolna Juhász**, H-6521 Vaskút, Damjanich u. 75.
Telefono: +36-79-572-080/34
10. **S-ro Géza Kurucz**, geza@banyai-kkt.sulinet.hu

Irako

Irano

Irlando

1. D-ro Seán Ó Riain, sean.oriain@dfa.ie Représentation Permanente de l'Irlande
auprès de l'Union Européenne 89-93 rue Froissart Straat B-1040 Bruxelles-
Brussel Telefono: +322 2823 252 aŭ +32496 59 77 63 Fakso: +322 2310 558
www.seanoriain.eu

Islando

Israelo

Italio

1. D-ro Ranieri Clerici, ranieri.clerici@tin.it Via Conte Verde, 66 IT-00185 Roma
Telefono: +39 333 255 19 04
2. S-ro Giorgio Bronzetti, gbronzetti@disvastigo.it Viale Aldo Moro 37 IT-66013 Chieti Telefono: 0871561301
3. **D-ro Renato Corsetti**, renato.corsetti@esperanto.org Via del Castello, 1, IT-00036 Palestrina, Italujo
4. D-ro Ugo Alessandro De Riu, ugo@kri.it Via Nave 115, IT-19038 Sarzana SP
Telefono: +39 0187603663 Poŝtelefono: +39 3288603842 Skajpo: kalanag291151
5. **S-ino Luigia Oberrauch Madella**, silkovojo@aliceposta.it Via Prampolini
It-43100 Parma Telefono: +39 0521 785582
6. **D-ro Mauro La Torre**, mauro.latorre@uniroma3.it Dip. Scienze dell'educazione,
Università Roma Tre, Via Castro Pretorio 20, IT-00185 Roma,
Telef.: +39 06 4922 9292
7. **S-ino Elisabetta Vilisics Formaggio**, vilisics@libero.it

Japanio

Kamerunio

Kanado

1. F-ino Kathy Toy (Lunjo), kathytoy@rogers.com 224 Scarborough Road, Toronto,
Ontario, M4E 3M6, Kanado

Kartvelio

Kazaĥio

Kolombio

1. **S-ro Ricardo Carrillo**, rcarrillomd@yahoo.com Calle 47 sur 27-41 Bogoto,
Kolombio Telefono: 57+1+2046494

Kongo, Dem. Resp.

1. **S-ro Emile MALANDA**, emalandan@yahoo.fr B.P. 761 KINSHASA XI,
RDC/DR KONGO

Kongo, Popola Resp.

Korea Resp.

Kostariko

Kroatio

Kubo

Latvio

Libano

Litovio

1. **S-ino Genovaite Liepinia**, genute.li@gmail.com Gasciunai LT-84246
Joniskio r. sav. Telefono: +370-42641473

Luksemburgio

Madagaskaro

Makedonio

Malajzio

Malto

Meksiko

Mongolio

Nederlando

1. **D-rino Katalin Kováts**, katalin.kovats@wanadoo.nl Spaarwaterstraat 74 -
2593 RP - Den Haag - Nederlando <http://www.edukado.net>

Nepalo

Niĝerio

Nikaragvo

Norvegio

Nov-Kaledonio

Nov-Zelando

Pakistano

Panamo

Papua Novgvineo

Peruo

Pollando

1. D-rino Jolanta Kieres, jola11K@neostrada.pl
2. **S-ino Renata Kowalska**, renak77@o2.pl
3. **S-ino Lidia Nowak**, lideczka-no@wp.pl
4. **S-ino Krystyna Worobiej**, kworobiej@interia.pl

Portugaliao

Reunio

Rumanio

1. S-ino Júlia Sigmond, jusi@freemail.hu
2. **S-ro Mihai Trifoi**, trifoi@honoris.ro RO-527116 Bixad Bl.1. Ap.3. Jud. Covasna
Rumanio

Rusio

Salvadoro

San-Marino

Serbio kaj Montenegro

Singapuro

Slovakio

Slovenio

1. **S-ro Tomaž Longyka**, tomazlo@volja.net Medvedova 3, 1000 Ljubljana
Slovenija

Srilanko

Sud-Afriko

Svedio

Svislando

1. **S-ino Mónica Molnár** esperanto_momix@yahoo.it

CH-2300 La Chaux-de-Fonds, Rue des Recrêtes 18

Taĝikio

Tajlando

1. S-ro Zelimir Pehar, zpehar@hotmail.com 140/45 Mooban Panthip
Nongprue
Banglamung Pattaya City Chonburi Province 20150

Tajvano

Tanzanio

Togolando

Tunizio

Turkio

Ukrainio

Urugvajo

Usono

1. S-ro Enrique Ellemberg, Enrike@aol.com 34219 Petard Terrace
Fremont,

California, 94555, Usono Telefono: Usono 510-818-9050 Portebla tel.:
Usono

510-552-1331 <http://www.esperantofre.com/eks/>

2. S-ro Ronald J. Glossop, rglosso@siue.edu 8894 Berkay Avenue, St. Louis
MO 63136, USA, Telefono: 314/869-2303 <http://www.icxlm.org>

Uzbekio

1. S-ro Eugen Sergejeviĉ Perevertajlo, Esperuzo@mail.ru Esperanto-Centro,
Abon jaŝik 140, Poĉtamt, UZB-700000 Taŝkento, Uzbekistano, CIS
Telefono: 998 - 572487

Venezuelo

Vjetnamio

Zimbabvo

Letero de prof. Quednau al s-ino Anila Sokoli, magistrigxonta

Quednau Hans-Dietrich <quednau@servoj.forst.wzw.tum.de>

To: Anila.SOKOLI@raiffeisen.al

AIS Slovakio <eva.polakova@scc.sk>,

Reinhard Foessmeier <info@ais-sanmarino.org>

Subject: magistra studado che AIS

Estimata s-ino Sokoli,

Bedaurinde mi devas informi vin, ke AIS ne havas studplanon pri bankaj aferoj. Se vi intencas magistrig'i pri tiu fako, vi devus kolekti la plej grandan parton de la necesaj 90 studunuoj en aliaj altlernejoj - kaj poste defendi la magistran verkon ĉe AIS.

Tamen unue vi devus adapti (nostrifiki) vian nunan gradon ĉe AIS.

Pro tio mia demando: Kiom longe kaj kie vi studis marketingon (kaj aliajn studobjektojn) ?

La studentig^kotizo ĉe AIS estas 32.50 EUR. Tiu estas pagendaj 2-foje (unufoje por la bakalaura studado cele la adapton de la jam akirita grado, kaj poste por la magistra studado)

La ekzamenkotizoj estas por la adapto de bakalaureco: 104.00 EUR por la originala akiro de magistrecio: 708.50 EUR Tiu du lastaj kotizoj estas sub certaj kondic^oj rabatitaj por personoj el orienta Europo (nuna rabato estas 75 %, do vi bezonus pagi nur unu kvaronon)

Afable salutas

Dieter Quednau

Peto de Marija Belosxevicx

Estimata,

antaŭ kelkaj jaroj Kroata Esperantista Unuigxo pretigis lingvo-gvidilon esperanto-kroata. Okaze de la pasintjara UK, gxi estis tradukita al la litova, kaj cxi jare al la itala.

Do, mi turnas min al vi kun la peto: cxu vi au iu alia esperantisto en Albanio pretus tion traduki al la albana, ke gxi igxu alban-kroata lingvo gvidilo. Temas pri du pagxoj A4 formato po trikolonoj kaj bazaj komunikfrazoj.

Se vi interesigxas, mi sendos al vi la tekston.

Anticipe dankas,

Marija Belosxevicx, Zagrebo

Peto de Dominique Baron

Estimata samideano

Mi esperas, ke vi fartas bone. Bona novajho en Tours! La 5an de Oktobro, mi sukcesis starigi Esperantan klubon en mia kolegio. Chiu jhaude, de la 17a ghis la 18a horo partoprenas la kurson 6 personoj : 4 gelernantoj kaj 2 geinstruistoj. Jen mia peto :

Por pruvi, ke Esperanto estas vivanta lingvo, mi petas de la tutmonda esperantistaro sendi kuraghigan poshtkarton al la suba adreso. Sur tutmondan mapon mi fiksos kolorajn pinglojn por signi de kie venas la ricevitaj poshtkartoj. Ni montros la tuton dum publika tago en Marto 2007. Chu vi konsentus fari tion ? Chu vi povus paroli pri tio al via loka grupo, al viaj korespondantoj ?

Jen la adreso :

nova klubo

☆dominique

<dominique.baron4@free.fr> to me

More options 09-Dec (21 hours ago)

Nova Esperanto instruilo : Poŝamiko

Jen kio estas skribita en retpagxo

Membroj entute: 1178
Gastoj: 4
[Ensalutintoj:](#) 0
[Ensalutu](#)

Serĉu laŭ ŝlosilvortoj

 >

Serĉu laŭ temoj: [x-sistemo](#)
[unikodo](#)

 >

[Aktualaĵoj](#)

[HURA! 5-jara jubileo](#)

[Katalogo](#)

[Lerniloteko](#)

[Monda Mozaiko](#)

[Internaciaj](#)

[Ekzamenoj](#)

[Landaj Ekzamenoj](#)

[Legejo](#)

[Retligiloj](#)

[Kursoj](#)

[Koresponda Servo](#)

[TAGO de LINGVOJ](#)

[Hejmpaĝo](#) >> [Pri edukado.net](#) >> [Poŝamiko](#)

Poŝamiko

Poŝamiko

[E-lernejoj](#)
[Lingvolernigaj
projektoj](#)
[Anoncoj](#)
[Metiejo](#)
[Eduka Forumo](#)
[Kursgvidantoj](#)

[Komunumo-
Membriĝo](#)
[Mia profilo](#)

[Novaj eroj](#)
[Poŝamiko](#)
[Subtenu nin!](#)

[Teamo](#)
[Multlingvaj informoj](#)
[Gastlibro](#)
[Informoj](#)
[Cirkuleroj](#)
[Teknikaĵoj](#)
[Mi rimarkis, ke...](#)
[HELPO-paĝo](#)

[Rekomendu nin](#)

redaktanto@edukado.net

Nova eldonaĵo verkita de B.Allèe kaj K. Kováts

La kajereto entenas kolekton de ekzercoj kaj memorigiloj, kiuj pretiĝis laŭbaze METIEJO kaj LERNILOTEKO de nia paĝaro. La poŝforma eldonaĵo (A6) ne lernolibro laŭ la klasika senco. Ĝin konsistigas gramatikaj resumoj, tekstetoj, laŭtemaj bildvortaroj riĉe

La vinkita libreto estas 40 paĝojn (mal)granda kaj praktika. Ĝi bone povas servi al infanaj aŭ plenkreskaj kursanoj je komencanta kaj komencinta niveloj, aŭ kie kaj

La premiero okazis dum UK, kie pere de ĝia aĉeto oni rajtis ankaŭ partopreni paroligaj kursoj. Tiam la 500 ekzempleroj de la unua eldono elĉerpiĝis. Komence de septembro estis presita la dua eldono en 1000 pliaj ekzempleroj, baldaŭ elĉerpiĝos.

Aperis pri la libreto **recenzo** en IPR 06/4. verkita de Birke Dockhorn kaj Bertil titolo: **Malgranda - sed kia amiko!** Vidu la **tekston!**

La eldonaĵon ni disponigas ene de edukado.net kontraŭ **5 eŭroj**.
Viajn mendojn sendu al la adreso: redaktanto@edukado.net .

Ni atentigas vin pri tio, ke eĉ je mendo de pliaj ekzempleroj ni ne povos doni rabaton, indikita prezo jam estas favora.

Specialan traktadon havos klasoj kaj kursoj registritaj en la sekcio E-lerne kolegoj en nepagipovas landoj.

La eventualajn profitojn ni intencas reinvesti por plibonigi. Por povi helpi al interesuloj de nepagipovaj landoj ni entreprenas subtenaranĝon de donacekzempleroj kaj akcepti donacpagojn por tiu celo. Ne ĝeniĝu peti kaj do

Jen kelkaj specimenaj paĝoj:

Enhavo

	Antaŭparolo	21	Trinkaĵoj
1	Salutoj	22	Heliĝas
2	Kiu vi estas?	23	Haltigu ĝin!
3	Mirinfanoj	24	Afiksoj
4	Kolora matematiko	25	Ŝuistilaro
5	Numeroj	26	Deĉifru!
6	Horloĝoj	27	Unua letero - Solvoj
7	Kioma horo estas?	28	Familio
8	Kiam?	29	Naskiĝmisteroj
9	Verba gimnastiko	30	Korpopartoj
10	Verboj	31	Terure malsana
11	N-finaĵo	32	Vestaĵoj
12	Buntaj balonoj	33	Domoj
13	Komparu!	34	Bestoj
14	Tabelvortoj	35	Manĝaĵoj
15	Inspektoru!	36	Fruktoj
16	Ili rigardas sin	37	Legomoj
17	Hararsekigado	38	Manĝilaro
18	Prepozicioj 1	39	Bonan apetiton!
19	Prepozicioj 2	40	Kaptiloj
20	Taso da kafo		Enhavo - Alfabeto

Eraroj en la unua eldono:

31.p. singluti devus esti **singulti**

31.p. Mi bezonas pisi tre ofte estu Mi bezonas pisi tre ofte. (mankas punkto)

36.p. mirtiloj devus esti **mirteloj**

Diskutataj aferoj:

20, 35.p. la uzo de **torto** kaj **kuko** laŭ kulturoj kaj vortaroj estas malsamaj.

36.p. Fruktonomo: **kivio, kivifrukto, kivo**..... ne tute klaras la ĝusta formo atendatas.

37.p. **papriko** estas nur la dua signifo de la etaj **kapsikoj, kapsiketoj**, e polvecan spicon.

Géza Kurucz:

Ĉu eterna Babelo aŭ ekzistas eliro?

Verkita de Geza Kurucz

Havas nenian sencon plue prokrastadi. Kiu ankoraŭ ne vidas, kio estis evidenta jam antaŭ jarcentoj, nome: trans lingvolimoj multlingveco kruele malhelpas liberajn interhomajn kontaktojn (kaj ho, kiom-foje oni profitis de lingva surd-muteco por misinformi alilingvulojn!), tiu ne povas racie prijuĝi la aferojn aŭ, simple, ne volas vidi la sekvojn, kiuj montriĝis en la pasinteco kaj kiuj nun centoble pli ofte aperas ĉiu-tage.

Kion, do, klare vidi, kompreni?

La gepatra lingvo estas la plej grava portanto de la vivmaniero kaj kulturo de ĉiu popolo. Se lingvo malaperas, en relative mallonga tempo forgesiĝas grandparte, kelkfoje tute, la historio kaj kulturo de la koncerna etno. Evidente ĉiu popolo volas konservi sian lingvon, kies perdo egalas ja la pereon de la etno. El ĉio ĉi sekvas: se oni volas konservi la buntecon de kulturoj (ĉar ĉiu el ili estas parto kaj fonto de la tutmonda kulturo), tiu-kaze oni ne povas konstati ilian pereon kun „sobra objektiveco”. Sciu, ke nuntempe pli ofte ol antaŭe malaperas malgrandaj lingvoj, kiuj konservas, pli ĝuste: konservis, spertojn kaj memorojn de forpasintaj jarmiloj. Kaj ni, eksteruloj – ĉar ni ankoraŭ ne sentas nin koncernataj – apenaŭ atentis pri ili, ja tiom da malnovaĵoj perdiĝas ĉirkaŭ ni, sekve ne pripensante sufiĉe ni opinias: tio estas evidenta sekvo de la progreso.

Mi petas vin, kara leganto, ne fariĝi tiel supermoderna, bonvolu iom mediti pri tio, ĉu ĉio evoluas en ĝusta direkto? Racia kontrolo neniam malutilas.

Unu konstato estas certa: la nuntempa komunikado ne similas eĉ tiun de la 19a jarcento, por ne mencii la pli fruajn epokojn, kiam la individuo – krom kelkaj esceptuloj – vivis en preskaŭ plena izoleco. Male, hodiaŭ oni ne povas sin tiel kaŝi, ke ne altrudu sin ĉiu-hore la vasta mondo. Tio ne estas sortobato, male, ni ĝoju pri tio, ke ni povas finfine trovi nian komunan trajton, identecon.

Kiel manifestiĝas la revolucia ŝanĝo en la komunikado, lingvouzo? La komunikiloj fariĝis multspecaj, rapidaj kaj preskaŭ kapablaj pensi. Sed kiel aliformiĝis la lingva komunikado, kiel tie prezentiĝas la ŝanĝoj? Tie okazis preskaŭ nenio. Ĉiam ankoraŭ dominas la sama principo, kiu regis antaŭ jarmiloj: **por transnacia komunikado servas la lingvo de la ekonomia kaj politika grandpotenco aktuale plej forta.** Neŭtrala ekstera observanto certe indignus – kaj li sendube pravus –, ke pere de internacia komunikado enspezas miliardojn ĝuste tiuj landoj, kiuj eĉ sen tio estas relative riĉaj (mi ne envidas al ili) kaj la malpli sukcesaj elspezas miliardojn

el siaj malriĉaj buĝetoj por esti kapablaj almenaŭ hontinde balbuti trans la landlimoj.

Kia egaleco estas tio? Nun, ĉirkaŭ la tago de homaj rajtoj kun aparta atento necesas pensi ankaŭ pri la lingva egaleco, kiu surpapere jam delonge ekzistas, sed decida paŝo tiudirekta ĝis hodiaŭ ne okazis. Ni kondukas, kvazaŭ ne ekzistus alia solvo, kvazaŭ la tradicia „celkonforma” heredaĵo de jarmiloj estus la unusola irebla vojo.

Kia lingva egaleco estas tio, kiam iuj popolanoj devas lerni du-tri fremdajn lingvojn kaj, kompreneble, tiom ne sufiĉas (!), dum aliaj – kiel ekzemple Britio – ĉesigas la devigan instruadon de fremdaj lingvoj, ĉar por tio nuntempe granda bezono ne montriĝas, ĉi-terene oni povas do ŝpari. Kaj praktike ili pravas. En la nuna sistemo ili facile prosperas, dum aliaj suferegas pro ĝi.

Kio estas antidemokratia en tiu ĉi interkomunikado? Tio, ke estas elektitaj unu-du, eble kelkaj naciaj lingvoj, sed ni tuj aldonu: ne pro lingvaj valoroj (laŭ tiu principo pluraj centoj el ili taŭgus!) kaj ili estas levitaj super la ceterajn, sekve ili estas tiel aŭ alie altruditaj al alilingvaj nacioj. Altrudo mi konsideras ankaŭ, kiam iu memvole, kun ĝojo elektas iun lingvon, ĉar li konscias, ke sole tiel li povos plenumi la postulojn, kaj ke la elektita lingvo grave faciligas lian karieron.

Kial tiu ĉi vojo estas maljusta? Krom la supre menciita ekonomia malegaleco ĝi estas antidemokratia ankaŭ pro tio, ke la lingvo – estante portanto de la koncerna etna kulturo – plialtigas la rangon de la nacio, ĉar lingvo ne estas lernebla sen alproprigo de ties nacia kulturo. Kio ne estas konata, tio ne estas aprezata; kio estas konata, tio ĉiam estas por la individuo valora kaj utila. La instruado de fremdaj lingvoj grave kontribuas al nereala, iom falsa prezento de la tuthomara kulturo.

Kie troveblas do la solvo, se ĝis nun la historio ne alportis alian ekzemplon? Ĉu ekzistas, entute, demokratia solvo?

Feliĉe la homaro – almenaŭ ties fanatike idealista parto – ĉiam rigardas antaŭen. De antaŭ jarcentoj ĝi serĉas eliron. Relative rapide ĉiu pensulo unuanime venis al konkludo, ke neniu nacia lingvo taŭgas por transnacia komunikado justa, la elektita lingvo akiras ja grandegan avantaĝon nejustan. Kaj, se taŭga lingvo ne ekzistas, necesas ĝin krei, diris ili ĉiuj. Tiel ekestis aro da artefaritaj lingvoj. Juĝante ilin per ĉi-epoka cerbo, oni trovas inter ili tre primitivajn kaj ankaŭ ege atentindajn.

Ĝenerale ĉiu radikala nova ideo estas akceptata, kvazaŭ tradicie, kun forta kontraŭstaro. Neŭtrala transnacia lingvo ne estas escepto. Multaj – kaj troviĝas inter ili alte respektataj personoj – deklaris, ke lingvo ne estas artefarebla. Tio en si mem estas absurdaĵo, ja ekzistas centoj da kontraŭaj ekzemploj, vidu la sennombrajn tiel nomatajn sekretajn, koditajn lingvojn, kies aŭtoroj estas vaste konataj, kaj krome, iu ajn el ni povas entrepreni

tian taskon. Sciu, cetere, ke ĉiu lingvo, ŝajne spontane evoluanta, estas artefarita, modifata, korektata en certaj epokoj kun celkonscia intenco.

Kiel ĉiam, inter eksperimentoj aperas kreaĵo, prezentanta plej taŭgan solvon, kaj krom tio, ni trovas nin en favora situacio, t.e. ni jam posedas lingvon, kiu dum la pasintaj 119 jaroj fariĝis vivanta lingvo de komunumo, konsistanta el multaj diversaj nacioj. Ĉiu aŭdis pri ĝi, **tiu ĉi lingvo estas Esperanto**. Multaj prononcas ĝian nomon kun ironio, malrespekto. Aŭskultante tian opinion, mi ĉiam scias, ke la opinianto eĉ unu minuton ne okupiĝis pri ĝi. Ĉar persono, kiu faris tion, ne permesas al si tian deklaron, tiu ĉiam eldiras ĉi-vorton kun respekto. Pro kio do? Tial, ke tiu ĉi lingvo estas fakte admirata kreaĵo. Tiomgrade ĝi estas artefarita, ke ĝi fariĝis ne artefarita. Ĝia vortaro konsistas el vortoj grandparte jam internaciigintaj de vivantaj lingvoj. Sed lingvo estas pli ol vortaro, ĝi estas ankaŭ gramatiko. Ĉu iu povus imagi, ke ĝia gramatiko, ne havanta esceptojn, bezonas nur kvar-kvin paĝojn?

Kaj krom tio, ĝi posedas mirindan afiksaron, per kiu oni povas senerare krei meznombre la kvin- sesoblon de la lernitaj vortradikoj. El tio sekvas, ke ĝia alproprigo bezonas tiomoble malpli da tempo, kio certe ne estas la lasta konsiderindaĵo.

Neniu opinio, ke ĝenerala disvastiĝo de Esperanto malhelpos la nuntempan multlingvecon. Kontraŭe, ĝi estigos veran protekton al la naciaj, etnaj lingvoj, ĉar ĉi-kaze ĉiu devos „devige” alproprigi nur du lingvojn: la gepatran, kiun li uzas en sia ĉirkaŭaĵo, kaj la internacian, per kiu li povos komunikiĝi trans la ligvolimo. Kaj se iu deziras pli detale konatiĝi kun la kulturo de iu etno, en tiu okazo li povos, kompreneble, ellerni la propran lingvon de la koncerna popolo.

Nuntempe rekte en Esperanto kreas kelkaj elstaraj verkistoj kaj poetoj, la esperantistoj ĉiu-jare havas internacian kongreson (la venontjara 92a okazos en Japanio), ili havas multajn aranĝaĵojn, diversspecajn utilajn revuojn. En interreto, se iu tajpas la vorton „esperanto”, li povas tuj konstati, ke ĉio supre dirita ne estas senenhava babilaĵo. Pluraj verkistoj, sciencistoj parolis kaj parolas pri ĝi kun sincera admiro.

Kial oni ne uzas ĝin internacie multe pli vaste? Malgraŭ ke Unesko apogis ĝin jam en la jaro 1954 kaj en 1985 konfirmis sian pozitivan opinion, la lingvon ĉirkaŭas relative granda silento. Kial? Parte pro tio, ke la Esperanto-movado ne disponas pri necesaj monrimedoj, parte – kaj miaopinie ĉefe –, pro tio, ke ĝi estas revolucia solvo, kiu kontraŭiras la tradicion de jarmiloj, kaj precipe la politikon de la grandpotencoj, kiuj strebas al supernacia regado. Hitler kaj Stalin tutcerte ne hazarde malpermesis ĝian uzadon, persekutis kaj deportis ĝiajn adeptojn. Kvankam hodiaŭ tio ĉi estas konsiderata kiel merito kaj ne kiel hontindaĵo, tamen, kiom da homoj scias pri tio? Kaj ĉu vi meditis pri tio, kiom oni povus ŝpari en la buĝeto de la mondo; kaj kiel grandan paŝon ĝi signifus antaŭen en la

firmigo de reciproka konfido de popoloj? Kiu sekvas la vojon de sobra logiko, tiu ne devas neglekti la favoran eblecon, eĉ, tiu devas ekpaŝi kiel eble baldaŭ, ĉar la tempo pasas rapide.

Antaŭ ol fini ankoraŭ unu grava rimarkigo. Iuj opinias, ke subita pozitiva decido estus kontraŭ la intereso de multaj homoj. Por trankviligi ilin mi mencias, ke eĉ okaze de unuanima akcepto, la decido ne estos tuj oficialigita, ja la edukaj sistemoj de ĉiuj landoj devos sin prepari kaj, krome, nur konstanta, celkonscia, laŭbezona aktiva uzado igos la lingvon plentaŭga sur ĉiuj kampoj de la vivo. Dum kelkaj sekvontaj jardekoj ĝi estos nur unu el la lingvoj de la nuna sistemo. La enkonduko sendube alportos sukceson, pluraj internaciaj eksperimentoj jam pruvis tion.

Internacia Pedagogia Revuo

Jarkolekto 37-a, numero 07/1 (kun 40 pagxoj) estas en presejo

Jen gxia enhavo:

- Komenco bona, cxio bona (Renato CORSETTI) p. 3
- Katalin KOVATS: Euxropa Lingva Dokumentujo por ni esperantistoj p. 4
- Leo DE COOMAN: Kiom valoranalizo valoras en pedagogio? p. 6
- Graziano RICAGNO: Eksperimenta sercxo pri lingvaj malfacilajxoj p.13
- Probal DASXGUPTO: Esperanto liveras ilaron por leksikokerna esploro p.17
- Intervjuo kun Detlev Blanke (intervjuis: Katalin KOVATS) p.18
- Geza KURUCZ: Esperanto en mia vivo p.22
- Biografietoj de la SK – IV. (B. KOLKER, A.S. MELNIKOV, M. LA TORRE) p.24
- La 40-a Konferenco de ILEI en Ranzan, Japanio (ripeto de informoj) p.27
- El la landoj kaj sekcioj... [CZ, DE, HU, HR, LT, NL, PL, US, VN] p.28
- Lernejoj E-konzertoj – projekto de ICK (Maria MAJERCZAK) p.31
- AKEL2 en Gloucester (TARRACCHINI, BOCCHINI, OBERRAUCH, MADELLA k.a.) p.34

Titolpagxe: Paroliga kurso de Radojica Petrovicx en Danio

En la numero aperas 16 fotoj + 1 grafikajxo

Informoj

Kontribuajxo de samideano Radenko Milosxevicx, Zagrebo, Kroatio

Bazaj makroekonomiaj indikiloj pri Kroatio en la unuaj monatoj de la jaro 2006

	monato(j)	indikilo
Eksporto (miliono da US\$)	I-III	1,950.4
Importo (miliono da US\$)	I-III	3,937.3
Saldo de ekstera komerco (miliono da US\$)	I-III	-1,987.1
Totala ekstera ŝuldo (miliono da US\$)	II	26,220.0
Ŝuldo de la ŝtato (<i>miliono da kunaĵoj</i>):	II	107,044.2
Interna ŝuldo	II	56,936.8
eksterna ŝuldo	II	50,107.4
Devizaj rezervoj ĉe Nacia banko (miliono da €)	III	8,088.0
Eskonta futo de Nacia banko (%)	III	4.5
Nombro de dungitaj-entute	III	1,406,734
inter ili: dungitoj en firmaoj, fabrikoj ktp	III	1,104,797
en metio kaj liberaj profesioj	III	256,012
Agrikulturisto	III	45,925
Nombro da sendungitaj (<i>en miloj</i>)	III	311,311
Futo de la registrita sendungiteco (%)	III	18.1
Meza valuto-kurzo (kunaĵo/€)	III	7.32
Reala volumo de industria produktado, %	I-III	6.4
Komerco pomalgranda, %	I-III	2.7
Kreskindico da turistaj tranoktoj, %	I-III	-0.4
Indikilo de volumo de konstruado, %	I-II	17.1
Meza monata neta salajro (kunaĵoj)	II	4,431
Meza monata neta salajro en industrio (kunaĵoj)	II	3,991
Konsumprezoj (%)	I-III	3.5
Prezoj de industriaj produktistoj (%)	I-III	3.5

Fonto: Kroatia nacia banko, Ministerio pri financoj, Ŝtata instituto pri statistiko

Prilaborite: Ekonomia chambro de Zagrebo

Sxercrakonteto de Radenko Milosxevicx

Testo kun blondulino!

**Blondulino anoncigxis al la kvizo pri
inteligenteco en iu "Life TV Show-u".
Venko alportas 1.000.000 EUR-ojn.**

TV- gvidanto starigis al sxi jenajn demandojn:

Dauxras...petu gxin cxe la auxoro

La instruo de Bruno Groning

Kara s-ro Selimi, koran dankon pro via mesagxo. Mi tre gxojas, ke vi interesigxas pri la instruo de Bruno Gröning. Ni sendos al vi enkondukon-materialon. Cxu vi jam vidis en niajn interret-pagxojn? Tie vi povas legi informojn pri la instruo en Esperanto. Cxu via edzino ankaux interesigxas pri la instruo, cxu estas gxuste, ke sxi estas kuracistino? Mi parolis kun s-ro Meier, la gvidanto de Esperanto en nia Amikaro pri via penso, inkluzivigi nian materialon en via dumontan bultenon. Li gxojis pri tio. Tiam ni sendos al vi artikolon. Bv. informi nin.

Mi havas demandon, cxu vi estas preta, ke vi estos enkondukita en la instruon de Bruno Gröning. Tiu informprelego estas nepre necesa, cxar tiam vi estas ligita kun Dio kaj Bruno. Vi lernas akcepti la Dian forton, kiun ni nomas Heilstrom (en la germana) kaj vi lernas la Diajn legxojn. Pere de cxi tiu Heilstrom, kiun oni povas akcepti minimume dufoje tage, la homo povas akiri sian sanigxon kaj ricevas helpojn en la cxiutaga vivo, ankaux en financaj aferoj. La homo nur bezonas akcepti la Heilstrom cxiun tagon kaj devas peti por cxio.

En la Amikaro ekzistas ek de 1992 Medicin Scienca Fakgrupo (MSF) kun kuracistoj el la tuta mondo. Ili okupigxas pri la sanigxojn, kiuj okazas en la Amikaro. Ankaux ili faras informprelegojn en la tuta mondo. En auxtuno la kuracistoj faris 196 prelegojn en Norda Ameriko, la duan fojon en multajn grandajn urbojn. Pli ol 3000 homoj venis en la Amikaro.

Mi kore salutas vin kaj deziras al vi cxion bonan. Mi atendas vian respondon.

via Edith Henrici

Revuo Esperanto por januaro 2007

☆ Reta Jarlibro <reto@uea.org> to me

More options 14-Dec (3 days ago)

Estimataj membroj-abonantoj de UEA,

En la retejo [UEA.ORG](http://uea.org) jam estas elshutebla la PDF-versio de la januara numero de la revuo Esperanto por 2007. Ghi estas jam alirebla por la membroj-abonantoj de 2007 kaj ankoraŭ prenebla por la membroj-abonantoj de 2006.

La enhavlisto de la numero:

* Malferme: Novjara mesagho de la prezidanto: Mi pli multe ricevis ol donis (Renato Corsetti).

* Herzberg, la Esperanto-urbo (intervjuo kun Peter Zilvar).

* Mesagho de Europa Forumo (Seán Ó Riain).

* Konferenco pri la lingva politiko en Europa Unio (Ján Vajs).

* KAEST 2006: Ne nur pri „Lingvo kaj Interreto“ (Detlev Blanke).

* Ni salutas la kvinjaran pagharon (intervjuo kun Katalin Kováts).

* Malferma Tago en nova medio (GaKo).

* Nia enketo: La revua enketo surprizis, sed ne nur (Jukka Pietiläinen).

* Recenzoj: Vinko Ošlak pri Ni ne estas senpovaj / Nie sme bezmocní.

* Jorge Camacho pri Civilizacio. Strika tango.

* Anna Löwenstein pri Infantravivaĵoj. Autobiografia rakonto.

* Jorge Camacho pri Raportoj el Japanio 8.

* La angulo de EVA: Miyamoto Masao: el La rememoro jam fora.

* Laste aperis.

* Anoncetoj. Nova voluntulino de TEJO che UEA.

* Oficiala informilo. OSIEK-premio 2006. Loke-Fake-Persone:

Togolando. Chinio.

* Tra la mondo: Kristnaska abio. Pakistano: Virina laborejo kaj tria

kunsido (Shabbir Ahmed Sial).

* Astrofiziko en Xi'an, Esperanto en Pekino (A. Wandel). Parko de Milan

Zvara (S. Marček).

* Forpasoj. Internacia Semajno de Amikeco. Krucenigmo (Stano Marchek).

Por elshuti la numeron bonvolu viziti retpaghon <http://reto.uea.org> (unuafojaj venintoj bezonas registriĝi).

La PDF-versio de la revuo Esperanto estas trovebla sub la menuero TEKO -

kune kun pluraj antaŭaj numeroj. Junaj membroj trovas tie ankaŭ PDF-versiojn de revuoj TEJO-tutmonde kaj Kontakto.

*** Pardonpeton, se la informo vin ne interesas. Bonvolu sciigi al reto@uea.org se vi ne plu deziras ricevi sciigojn pri la PDF-versio.

Amike,
Andrej Grigorjevskij,
volontula prizorganto de UEA.ORG

You're invited! Join ELNA-Kongreso-2007 today. Inbox

[☆ELNA-Kongreso-2007 moderator](#)

[<ELNA-Kongreso-2007-owner@ya](#)

mo estas por la 2007 ELNA kongreso en San Diego, Kalifornio / Meksiko, je la 27a ĝis la 30a de julio, 2007. la forumo se vi planas cxeesti, volus helpi plani la eventon, aux volus volus diskuti pri la temo de via prelego kun la organizantoj. mentoj kaj sugestoj cxiam estas bonvenaj.

s for the 2007 ELNA convention in San Diego, CA and Tijuana, MEX, July 27-30, 2007. the forum if you plan to attend, would like to help plan the event, or o present a lecture and want to discuss your presentation with the mments and suggestions are always welcome.

s para el congreso de ELNA de 2007, en San Diego, California y Baja California, de julio 27 al 30 de 2007. o si deseas participar, ayudar a planear el evento, o te gustaria hacer racion y deseas discutir el tema de ella con los organizadores. entarios y sugerencias seran siempre bienvenidos!

Asbesto - bonvolu plenigi la demandaron (se vi povas)

Karaj AVE-anoj,

Jen interesa demandaro pri la (ne-)uzo de asbesto.

Bonvolu plenigi kaj sendi vian respondon (se vi povas dedichi 10 minutojn por ghi).

Al Bolonja Esperanto Grupo A.Tellini-1912

La prezidanto D.ro Prof.ro Daniele Agostini

gesperbo@iperbole.bologna.it

Karaj gesamideanoj,

Antau^ tri monatoj, mi skribis al multaj e-adresoj (Esperantistoj, pos^t-listoj, naciaj au^ regionaj organizacioj) kaj mi petis helpon por enketo pri _konado pri asbesto_.

Pro iuj taskoj mi malfruis, kai mi hodiau^ refoje sendas invitleteron, kaj, kune, demandaron.

Marg^ene de la agado de internacia laborgrupo pri sekureco en laborejoj, loka reprezentanto de _Ban Asbestos_ proponis kolektadon de informoj por studi nivelon de kono, c^e nefakuloj, pri la dang^eroj de amianto; aparte gravas taksi konon

A) pri riskoj por la sano

B) pri valida normaro

C) pri realigo de iloj (c^u teknikaj, c^u juraj) por la protekto de la log^antaro kaj de la laboristoj.

Tiu c^i enketo koncernas c^iujn Landojn, sed konsideras c^efe la situacion de la evoluig^antaj Landoj, pro ilia pli granda malforteco je la premado de la merkato.

La enketo estis proponata al Bolonja Esperanto Grupo, pro la konektoreto de Esperantujo, kiu ebligas atingi multnombrajn personojn en multaj Landoj.

Tiu c^i enketo plenumig^as per retpos^to:

- ni sendas (c^i-sube) demandaron kompletigendan kaj resendendan;

- poste ni taksos la enhavon de la respondoj;

C^iujn infomojn tuj oni igos sennomaj, kaj identeco de respondantoj neniam estos rekonebla

La esplorado celas konatigi percepton de amiantorisko, kaj krome intencas taksi

a) Esperanton kiel internacian kontaktilon por kolekti informojn, kaj

b) Esperantan komunumon kiel interparolanton por sciencaj celoj.

Rezultojn de c^i-tiu rilato de esplorado produktos doktoran disertacion c^e la Fakultato je Modernaj Lingvoj de la Universitato de Bolonjo.

C^iuj rezultoj estos komunikataj al la partoprenantoj kaj al la kunlaborintoj, kaj oni diskonigos rezultojn en Esperanto medio, per propono de kongresaj prelegoj kaj de atikoloj en revuoj.

Do ni petas

- Ke vi subtenu tion c^i studadon;
- Ke vi dissendu tiun-c^i mesag^on kun demando al Esperantistoj, al retlistoj, al Grupoj kaj al grupanoj kiujn vi konas;
- Ke vi informu pri tiu c^i esploro la personojn kun kiuj vi estas en kontakto por helpi ilian alig^on al la esploro mem;
- Ke ankau^ vi plenigu persone la demandaron al vi senditan.

Ni g^oje fidas vian helpon kaj dankas vin tre kore.

Bolonja Esperanto Grupo "Achille Tellini 1912" - Via Avesella 16 - I 40121 Bologna (Italia)

La Prezidanto D.ro Prof.ro Daniele Agostini

gesperbo@iperbole.bologna.it

DEMANDARO

ATENTU:

- Por ke tiu c^i teksto estu legebla de c^iuj, ni uzas post-metitajn c^apeletojn anstatau^ supersignataj literoj.
- Bonvolu sendi reen tiun c^i demandaron, skribinte viajn respondojn inter la linioj de la demandoj.
- Vian e-adreson ni havis el listoj publikaj au^ publikigitaj.
- Bonvolu skribi c^u vi konsentas ke ni detenu vian propran e-adreson (au^ tiun el kiu vi skribas): ni uzu g^in NUR por sendi al vi la rezultojn de tiu c^i enketo.
- Au^ c^u vi preferas ke ni eliminu TUJ vian e-pos^tan adreson.
- Au^ c^u plac^as al vi ke ni liveras al vi pluajn informojn pri asbesto kaj pri temoj rilataj al la defendo de sano kaj medio.

DEMANDOJ

1) El kiu Lando, regiono, urbo vi skribas al ni?

2) Kia estas via sekso? C^u vira au^ virina?

3) Kiom ag^a vi estas?

4) La asbesto estas materialo diverstalenta malmultekosta sekura (je iuj rilatoj) kaj praktika. C^u vi konas uzojn de asbesto? Bonvolu skribi iujn.

5) C^u vi scias ke la asbesto povas kau^zi gravajn malsanojn c^e la homo?

6) C^u en via Lando ekzistas prilaborado de asbesto?

se jes, en kiuj laborsektoroj?

- minekstraktado
- prilaborado de materialoj (teksaj^o, asbesto-cemento, konstruaj^oj, aliaj)
- rub-liberig^o

7) C^u vi estas informita pri iu ajn persono, kiu suferis malsanon pro asbesto?

8) Ĉu vi scias, ĉu ekzistas en via Lando leg^oj por limigi uzadon de asbesto?

9) Ĉu vi scias, ĉu ekzistas, en via Lando, normoj por protekti la personojn kiuj prilaboras asbeston?

10) Ĉu vi scias, ĉu ekzistas en via Lando leg^oj por defendo de medio en temo de asbesto? (limigoj en la uzo, reguloj por liberig^o)

11) Ĉu vi kapablas indiki en kiuj lokoj au^ situacioj asbesto estas pli alestanta en via Lando?

(minaj sitoĵ, industrio aktiva, industrio forlasita, rubaj^oj)

12) Ĉu vi scias ĉu ekzistas toleremo fare de au^toritatoĵ rilate al la kontrau^leĝaj^oj en temo de asbesto?

13) Ĉu ekzistas (en via Lando) sociaĵ au^ laboristaj organizacioĵ kiuj antaue^nigas konadon pri tiuj ĉi temoj?

14) Ĉu vi scias, ĉu asbesto alestas en via hejmo, au^ en iu loko, kie vi log^as au^ laboras?

Ni kore dankas vin pro via kunlaborado.

Daniele Agostini (Bolonja Esperanto Grupo)

AVE- Asocio de Verdaj Esperantistoj Bondeziroj por Belaj Festotagoj kaj Bona Nova Jaro !

Kara ge-amiko,

Kion deziri por la venonta jaro ?

Unue pacajn kaj harmoniajn festotagojn t.n. Sanktaj Noktoj kaj Kristnasko.

En la norda hemisfero, la Sanktaj Noktoj ja cxiam estis tempo de festo(j) - cxar ek de tiam la tagoj plilongigxas. Kaj sendepende de la religio, estis tempo por iomete redukti la eksteran laboron kaj pensi pri si - kaj la familianoj - mem.

Mi ne scias, cxu en la suda hemisfero okazis simila festo en la alia tempo (Junio).

Mi deziras por ni cxiu:

Pacon !

(inter Israelo kaj Palestino),

(en la Irako),

(en Sudano/Darfur, kie nun okazas simila afero kiel priskribita en la biblio, kiam Kain (la nomado, cxasisto) mortigis sian fraton Abel (la kamparano); arhxaika afero, sed en la modernaj tempoj oni devus trovi pli pacajn eblecojn solvi la problemon (tro granda brutaro, manko da akvo, demografia problemo).

Sanon !

(en multaj landoj kie ankoraux kusxas minoj kiuj malebligas la agrikulturon kaj detruas aux kripligas multajn homojn kaj bestojn - anstataux produkti, vendi kaj acxeti tiajn minojn, necesas produkti mino-formeto kirasitajn masxinojn),

Ofte malsano okazas pro la malricxeco (tuberkulozo), registantaj homoj devas rezigni la propran ricxigon sur-kostoj de la civitanoj, kaj fari legxojn por ke aliaj ricxuloj donu parton de la ricxeco al la sxtato (korupcio estas sxtelado).

Respekto de la Homaj kaj Bestaj Rajtoj !

Lando kie la homoj ne povas esprimi sin libere - se homoj tiel endangxerigas sian vivon - estas malliberejo.

Tiuj kiuj lasas mortigi jxurnalistojn, cxar ili publikigas problemojn, estas fi-homoj.

Tiuj kiuj soifas je la mortpuno estas krueluloj - mem ne pli bone ol la krimuloj.

Tiuj kiuj praktikas aux favoras la mortpunon malgraux la problemo ke jam ofte oni ekzekutis (kaj ekzekutos) sen-kulpulojn estas mem krimuloj.

Tiuj kiuj praktikas la mortpunon por poste vendi la organojn de la ekzekutitaj, estas monavidaj hom-bucxistoj.
Mi esperas, ke la civitanoj fortigxu kontraux tiaj ne-respektemaj homoj kaj organizajxoj.

Prudentecon !

La libro "Kolapso" de Jared Diamond montras bone kiamaniere ni pripensu nian vivon, kiamaniere ni kiel civitanoj kaj politikistoj administru nian terenon kaj la resursojn.

Respekti la ekologion (la bazajn mediajn legxojn), kaj la najbarojn (fremdaj landoj) gravas; esti memstara je la plej gravaj resursoj ankaux gravas - alimaniere sekvas servuteco kaj malstabileco.

Gxojon !

Ke ni vivas.

Bondezirojn, ke espereble sufixe bone, sane, pace, respektite, prudente.

En tiu cxi direkto ankaux AVE dauxrigas sian vojon.

Mondetur informas

From: info@mondetur.net

Nia Novjara prezento

Fino de ĉiu jaro estas tempo kiam ni ĉiuj provas memorigi faritan dum pasintaj dekdu monatoj de sia vivo dum ĝuste finataj 365 tagoj, kalkulas kion ni faris bonan kaj kio restas por la sekvonta jaro. Nu dum la lastaj tagoj laŭ la kristana religio, parto kiu uzas julian kalendaron, venas ankaŭ la tago de kristnaska celebros dudekkvina de decembro. Tago kiam, laŭ religia kredo, Jezuo Kristo alvenis Mondon por alporti pacon. Okaze de tiu tago, krom kristanoj, multaj ne religiuloj donacas unu al alia pli aŭ malpli modestan donacon. Donacon por montri kiom multe ni aprecas niajn proksimulojn. Ni geesperantistoj faras la samon.

Nia kompanio estas tre modesta kaj pro tio ne eblas donaci al vi ion grandan. Longe ni pensis kio MondEtur Esperanto kompanio por zorgado kaj servado Patajo Tajlando povas prezenti al vi kiel signo de nia aparteno al rondo esperantista kaj jen ni ofertas al vi nian turisman programon:

SUR LA ŜPUROJ DE TAJAJ REĜOJ.

Por ke tio estu vera donaco ni faris ĉion ke vi havu kaj ĝuu la programon de multegaj de vi akcepteblan. Espereble vi volonte ricevos kaj uzos proponaĵon. La programon vi trovos je:

<http://www.mondetur.net/tajlando.htm>

Stabo de MondEtur deziras al vi, kiuj festas tion ambaŭ kristankalendare, agrablan, ĝojegan Kristnaskon kaj dum la 2007-a jaro ĉion la plej bonan en via privata, ofica kaj esperanta vivo! Multe da sukceso, feliĉo, kontenteco, sano dum la sekva jaro deziras al vi

Deng, Zoran kaj Želimir

La 31a IJF en Friulo-Venecio Julia de la 5a ghis la 10a de aprilo 2007
En Lignano Sabbiadoro, che Adriatika maro, oni solene festos la 120
jarojn de Esperanto

31a INTERNACIA JUNULARA FESTIVALO

"120 jaroj de Esperanto: 120 jaroj da interkomprenigo kaj paco"

Nia Festivalo estas unu el la plej ŝatataj junularaj renkontigoj en la tuta Eŭropo. Oni spiras la specialan esperantan boneteson, miksajho de amikemo, ghuado, malsameco-respekto. Partoprenas kaj fluparolantoj kaj komencantoj, kaj vi ege facile amikumos kun geitaloj kaj eksterlandanoj.

Oni povas partopreni kiel plenkotizanto au memzorganto. Helpe de vi ni faciligos al la partoprenantoj vojaghi eksterlanden: informighu che la Ministerio pri Eksterlandaj Aferoj de via ŝtato pri la protokoloj kaj kontaktu nin.

Chiu-jare IEJ elektas temon por la Festivalo, pri kiu oni prelegas, diskutondas, laborgrupas. La distra programo trakteblas en la nokta universitato. Dumtage oni povas elekti kursojn pri dancado, memdefendo, ktp. Okazos kursoj pri la itala kaj pri esperanto, por komencantoj kaj progresintoj. Dum la vespera programo ofte okazas: koncerto, teatraĵho, internacia vespero, dumnokta promenado en la urbo, ktp. Funkcias dum la tuta nokto la trinkejo, la dancejo kaj la gufujo. Helpe de la lokaj komunumestroj, ni klopodas vidigi la belajhojn de la chirkauajho. Kutime oni eskursas duontagon. Kiel konate, nenio farendas dum la festivalo: chiu mem decidas kiamaniere (mal)shpari sian tempon!
:-D

Alighu rekte: <<http://iej.esperanto.it/ijf/2007>> au skribu al <ijf.admin@esperanto.it> por kromaj informoj.

Nicola Ruggiero
IJF-administranto
ijf.admin@esperanto.it

En Pisa la 74a Itala Kongreso de Esperanto

Francesco Amerio f.amerio@libero.it

Europo: multaj lingvoj por komuna lando

Pisa, 2007.09.01-06

La temo de la Kongreso estas Europo, verŝajne la lando en la mondo kun pli da oficialaj lingvoj (21). Tie ĉi, en la lulilo de la okcidenta kulturo, Esperanto povus roli jam de nun sian komprenigan, interkonigan kaj pacinstigan rolon. Krom la diskuto pri la Kongresa temo, estas planataj ampleksaj seminarioj, kiuj kovros la plej diversajn interesojn de la partoprenantoj. La organiza parto de la kongreso (inauguro, asocia asembleo, voĉdonoj de la federaciaj organoj) estos koncentrita inter sabato kaj dimanĉo, dum lundo kaj mardo estos rezervitaj por la menciitaj seminarioj. La kongreso aparte celos renkonton inter la esperantistoj kaj la urbo, tial oni planas samtempe kun la kongreso prezenti plurajn ekspoziciojn pri Esperanto kaj pri la lingva problemo tra la urbo. Krome, en la vesperoj oni planas organizi spektaklojn, malfermitajn al la tuta urbo. Pli detalajn informojn oni trovos regule en la retpagharo www.esperanto.it/html/fej/kongreso.htm

Itala Esperanto-Federacio <fej@esperanto.it>, Itala Esperantista Junularo - <iej@esperanto.it> via Villorresi, 38 I-20143 Milano - Tel+fax +39 02 58100857 <http://www.esperanto.it>

Tago de la patrina lingvo

Alvoko de Zlatko Zilvar

NI INVITAS NIAJN LANDAJN ASOCIOJN PARTOPRENI EN KAMPANJO OKAZE DE TAGO DE GEPATRAJ LINGVOJ

Oficiala tago de gepatraj lingvoj estas la 21-a de februaro. EEU-estraro metis en sian taskaron stimuli laŭeble vastan kampanjon al Eŭropaj politikistoj kaj instruaj institucioj okaze de tiu ĉi tago kaj septembra Tago de eŭropaj lingvoj. Tial ni invitas landajn asociojn laŭeble partopreni en jenaj agadoj:

1. Deprenu de la ttt-paĝo <http://uea.org/informado/gepatralingvotago.html> de UEA la ekzistantan grafikan solvon de afiŝo en via lingvo. Se ĝi ankoraŭ ne estas tradukita, urĝe traduku al via(j) nacia(j) lingvo(j) kaj multobligu laŭbezone kaj laŭpove en necesa grandeco kaj kvanto.

1. Sendu la afiŝon al vialandaj EU-parlamentanoj laŭ via decido: aŭ al ĉiu aŭ al tiuj kun kiuj vi jam havis pozitivajn rilatojn .
2. Sendu la afiŝon kaj bondeziru al diversaj enlandaj institucioj, kiujn vi taksas por ili en tiu ĉi momento gravaj, ekz. al ministroj pri edukado, al edukinstitutoj, eventuale al kelkaj lernejoj, al edukaj televidkanaloj ktp
3. Se vi tradukis al nova lingvo, nun ne ekzistanta en la UEA-arkivo, bonvolu sendi ĝin al <http://us.f301.mail.yahoo.com/ym/Compose?To=afihoj@lot49.de> por ke la taskigito de UEA adaptu la tekston al la afiŝa formo kaj UEA aperigos ankaŭ ĝin sur sia paĝo.

Aldonu en akompana letereto vian adreson kaj vian ttt-paĝon.

EEU-estraro siaflanke

1. sendos la afiŝon al ĉiuj Komisionanoj de Eŭropa Komisiono en ilia lingvo,
2. stimulos partopreni en kampanjo laŭeble multajn asociojn kaj aktivulojn per ĉiuj eblaj atingeblaj elektronikaj vojoj.

Zlatko Tišljarić, sekretario de EEU

El la leteroj

Agrablan kaj ghojplenan pasigon de Kristnasko-festoj

kaj en la nova jaro 2007 multe da sano, felicho, prospero kaj precipe Dia beno deziras al vi kaj viaj familianoj

via amiko Milan Neubeler kun edzino

Agrablan kaj ghojplenan pasigon de Kristnasko-festoj

Ni varme recipokas la bondezirojn kaj vastigas ilin al la aliaj ricevantoj.

amike, Albana Esperanto-Instituto

Serenan Kristnaskon, Sanon kaj Pacon
en la Nova 2007a Jaro deziras al Vi
tutkore
Elda kaj Pino

Trieste Italio

terezesp@eunet.yu

EN SERBA: SRETNA NOVA GODINA (tio mankis sur la listo)
de Tereza

ĜOJAN KRISTNASKON ! - FELIĈAN NOVJARON !

Novum Annum Prosperum

**Bonne Année
Gelukkig Nieuwjaar
Glückliches Neues Jahr
Buon Anno
Happy New Year
Feliz Año Nuevo
Godt Nyttår
Ano Novo Feliz
Gott Nyttår
Onnellista Uutta Vuotta
Bliain Nua Faoi Mhaise
E Glécklecht Neit Jöer**

En la Albana:

**Gezuar KRISHTLINDJET
dhe
Vitin e Ri 2007**

**Ju uroj nga zemra Shendet, Lumturi
e Suksese per shume vjet**

**Merry Christmas and Happy New
Year 2007**

- dankon pro la gazeto. chu vi povas respondi je mia demando: kiel prononci la nomon de via chefurbo: [tirane] au [tirana] kaj kiel ghuste skribi la nomon de la urbo?

Dankon,
Doron

-

Dankon, samideano, vi faras bonan laboron por Esperanto, kiu vere estas inda afero. Mi nur bedauros, ke provizore mi ne povas aperigi alfiksajhojn pere de chi tiu mia rp-adreso. Pri iu ajn estonta mesagho, eble ankau pri

la nuna, bonvole uzu mian alian rp-adreson: <abumalik@btinternet.com>
Antaŭdankon kaj saluton al chiuj gesamideanoj. Samideane, Husejn Al-Amily

- esperanto-instituto
- Saluton! Zsuzsanna Ágnes Berényi
- bonvolu forigi min de via adreslisto.
- Dankon
Frank Huber

Rakontoj

Albana poezio Trakukaĵoj el la albana al Esperanto

Rahman Dedaj
(Rahman Dedaj)
(1939-)

I N F A N A Ĝ O

1.

Fluas akvo kaj nenion al vi parolas, bubo,
kaj vi belskribas nomon vian en sablo...
Vidu ja – ondo ludon ŝtelas,
fuĝas kaj al vi nur murmuron lasas!

-Sciu: songoj ankaŭ tiel pasas,
restigante du larmojn en okulo...

Akvo silente fluas
kaj ŝtelas infanaĝojn
al buboj nudpiedaj, ludantaj rivere...

2.

Furioze li ĝin postpelis
ĉirkaŭ la fosto draŝeja –
ĉevalon blankan...

(Sur la draŝejo garboj elspiradis...)

Unu tagon – ĉeval' malaperis
kaj post ĝin la bubo
en koron montaran...

Unu tagon, denove –

Ankaŭ de tie ĉeval' foriĝis
kaj jen li post ĝin...

Nenion ili kun si forportis
krom nomon kaj kolhararon blankan.

Esperantigis
Boris'a Milic'evic'

Noto: la redakcio dankas elkore samideanon Boris'a Milic'evic' kiu ankaux alifoje kontribuis per tradukajxoj el la albana.

Gezim Ĉela¹

La vero pri la usonarmeaj aviadilo "kaptita" en Albanio

Je la fino de la jaro 1957, la ĉefa dromo de la konstruota aeroporto de Tirana², post kelkaj jaroj da teda kaj peniga laboro, estis finkonstruita. Oni ne eligis plu nin en la laboron. La tendaro estis ĉirkauxita per matoj kaj pikdratoj por ke la eksteruloj ne povu envidi la prizonulojn. Ankaux la gardistoj sur la gardoturoj ekservis malsupre. Unuafoje ni ekgxoĵis plilongigitan ripozon. Je fruoktobro alteriĝis tie la unua aviadilo "Tupolev"³ per kio komenciĝis la portempa funkciado de la dromo. "TU" alvenigis je oficiala vizito la tiaman ministron pri defendo de Sovetunio, Jxukov, kaj la faman aviadil-konstruiston Tupolev. Okazis solenaj akceptoj kaj honorigoj fare de la albana registaro kaj komunista gvidantaro. Post kelkaj tagoj, la gastoj revenis hejmen kune kun la aviadilo "TU". Je ironio, post vizito al Albanio Jxukov estis depostenigita de Hxruscxev⁴.

Tuj poste finiĝis ankaux nia ripozo. Ni rekomencis la laboron. Oni demetis la matojn kiuj kasxis la tendaron. Nin atendis grandega kaj peniga laboro por betonigi la flankajn vojojn, restadlokojn kaj la terminalon. Alta monto je sxtonetaro troviĝis en la orienta rando, apud la dromo kaj la tendaro, portenda al la alia rando. La transporto estiĝis per vagonetoj sur reloj, kiujn ni plenigis per sxoveliloj kaj pusxis per brakoj, je 34 vagonetoj po tage.

Iutage, dum ni estis laborante kiel terformikoj sur la dromo, auxdigxis surdiga bruo de jxetaviadilo, aldirektita al nia dromo. Je nia miro, gxi estis alproksimiĝante terure al ni. Sed per akrobata devojigxo gxi preventis la kunfrapiĝon al alta gardoturo jxus meze de dromo kie staris armita soldato, transpasis tute malalte super la unuan relvicon, kie cirkulis la vagonetoj, kaj antaux ol kunfrapiĝu al la dua relvico, post kiam la radoj estis jam ektusxintaj la dromon, devojigxis je 90 gradusoj kaj haltis.

Ni rigidigxis gapante kaj sxokite. Ne estis klara al ni kio estis okazanta, kion volis tiu aviadilo cxe ni, kiu ecx endangxerigis homvivojn.

---

¹ Eksa politika prizonulo dum dudek jaroj en la totalisma regimo. La rakonto estas auxtentika. Kiel cxiuj prizonuloj ankaux Gezim laboris devige en multaj objektoj industriaj, minejoj, ecx en la aeroporto de Tirana

² Ĉxefurbo de Albanio

³ Nomo de fama sovetunia aviadilkonstruisto

⁴ Eksa Unua Sekretario de la Komunista Partio de Sovetunio.

Tuj, je direkto de aviadilo, alpasxis la dejxoranta oficiro, kiu atinginte gxin, ekvidis altstaturan piloton elirante el lia pilotejo. La oficiro demandis lin lauxtvoce:

-Kiu vi estas?

-I am american!⁵ - respondis angle la piloto.

La oficiro ekauxdinte la vorton “usonano”, ege rabiigite returnigxis kaj ekkriegis:

-Subite donu al mi auxtomatikon! Rapide auxtomatikon!

Sed liaj kriegoj estis senvaloraj, cxar la armiloj estis ekster la cxirkauxajo de la tendaro. La oficiro ekkuris je direkto de komandejo. La usonano plusidis sur sia segxo surprizigite kaj ne komprenante kio estis okazanta. Dum ni, iom post iom, ekkomprenis ke la aviadilo estis usona, cxar sur la korpuso kaj subflugile gxi portis la blankan stelon kaj je flankoj du strioj, dum sur antauxa parto klare distingigxis la literoj “USAIR FORCE”.⁶

Peza silento envolvis nian medion, estis gxi ia sento de gxoyo, fierumanta nin, kial ne, ankaux ia espero, ekvidante la blankan stelon. La dejxorantaj policistoj iris kaj revenis konfuzitaj, ne sciante kion fari, atendante ordonon desupre, kiu ja venis de komandejo:

-Cxiuj prizonuloj forigxu de la dromo.

La policistoj ekfajfis forte, signalante ke ni lasu la laboron kaj envicigxu po du, cxar tiamaniere oni nombrumis nin. Oni enigis nin haste en la tendaron kaj plifortigis la gardistaron.

La tendarestro, Beqir Bala, akompanata de vico de oficiroj kaj policistoj aldirektigxis al la dromo, por ke ekkonu la situacion. Oni alvokis ingxeniron Zama (prizonulo) kiel interpretiston. La usonano komencis ekspliki kiu li estis kaj kial li trovigxis tie. Tuj poste oni kondukis lin al la komandejo. Post du-tri horoj aperis je la antauxa parto de la dromo du veturiloj de la Ministrejo pri Internaj Aferoj kaj aldirektigxis al la komandejo.

Post iome, kune kun la piloto, ili forigxis je direkto de Tirana. Posttagmeze, kelkaj albanaj pilotoj komencis kontroladi detale la aviadilon, sed la pilotejon ili ne sukcesis malfermi. (tion ili faris la morgauxon, kune kun la usona piloto). Reveninte, ingxeniro Hasan Zama, cxirkauxigxis de ni cxiuj kaj estis bombardata de niaj demandoj por eklerni tion kion estis okazinta.

Kio estis okazinta? La aviadilo ekflugis de Italio al Grekio, sed dumvoje gxin trafis paneo kaj gxi estis devigita alterigxi gxuste en Rinas⁷. Versxajne la piloto estis lerninta ke la aeroporto funkcias, ekde la alterigxo de “Tupolev”.

Oni diris poste ke la piloto forlasis Albanion, dum la aviadilo plurestis sur la dromo, malhelpante tiel la dauxrigadon de laborajxoj. La tendarestro alvenis cxe nin kaj diris humure:

-Venu, malamikoj kaj pusxu la aviadilon vian. Estas gxi donacajxo de Usono por vi!

Ni pusxis la aviadilon tra la kampo de Rinas gxis finfine, post kelkaj jaroj da restado tie, oni transportis gxin al la muzeo de armiloj en la suda urbo de Gjirokaster kiel militakirajxo kaj venkosigno de nia aviadilaro kontraux la usonan imperiisman kaj NATO-n.

Enesperantigis Bardhyl Selimi

---

⁵ Mi estas usonano

⁶ Aerfortoj de Usono

⁷ Loko je 25 km for de Tiana ke estas la aeroporto, kiu nomigxas hodiaux “Aeroporto Patrino Tereza”.

Ismail Kadare

La morto de la rusa virino⁸

Nina F., el Moskvo. Edzinigita al albana oficiro en la jaro 1959. Post la vortoj : Ja ljublu vas! (Mi amas vin!), sekvis la promenadoj en la parko Gorkij, la telefonadoj el la telefonbudoj kovritaj je negxo, la promesoj “vi ne forgesos min, cxu ne”..ktp.ktp. gxis la momento kiam oni petis sxin: cxu vi, civitanino Nina F. akceptas A.D kiel edzon, kaj poste la signoj, intersxangxo de fingringoj, alveno en Albanion kaj la miela monato tie.

Nun sxi kusxas en la cxerko meze de la cxambro de la apartamento, miloj da kilometroj for de sia lando. Jam pasis jaroj ekde sxi ne ricevis leterojn el siaj proksimuloj (la leteroj ja estis tre raraj post la rompigo de interrilatoj, dum lastajn jarojn ili preskaux cxesis). Sxi ne estas sciinta ekzakte kiu estas mortinta kaj kiu ankoraux vivas en sia familio, samkiel ankaux ili ne ekscios ekzakte neniam cxu sxi envere mortis jam, des malpli sian mortojaron.

Cxirkaux la cxerko aro da virinoj priploras sxin en fremda lingvo. Estas ili la fratinoj de la oficiro, jam maljunigintaj. Pro la kaptuko kun floroj sur ties kapon, sxi similas pli al rusinoj kaj tio plue igas pli trista la ploradon en fremda lingvo.

Malofte virino estis priplorata de siaj bofratinoj tiel malgxojege. Tiu penso kvankam ne diratas vocxe, sentigxas tuje. Tiel kiel oni sentas la eksplikon pri gxi: oni priploras unuavice sxian solecon. Kaj certe ankaux la sian.

Dekstre de la cxerko, post la dorso de virinoj staras librosxrango. Inter la titoloj okulfrapas la libroj temantaj la rompigon kun Sovetunio, cxefe la politikaj libroj de la landa gvidanto. Inter ili kaj la rusa virino kusxanta en la cxerko estas la plorego de la virinoj.

La horo de entombigo proksimigxas. La movigo en apartamento farigxas pli densa, oni alportas la cxerkokovrilon, tondras la najloj fiksantaj gxin. Post iome la busoj kun funebraj homoj veturas al la okcidenta tombejo de la urbo.

Estas humida, pluva tago. Tamen neniuj forlasas la tombejon antauxtempe. Unu virino, membro de prezidantaro de Fronto de dombloko elparolas koncize, dirante ke Nina F. estis bona patrino kaj edzino, samkiel diligenta laboranto, kiu prikonsideris en sia laboro cxiamtempe la instruojn de Partio kaj ties gvidanto.

Nenion pri sxia nacieco, tiun naciecon kiu estis doninta al sxi plej grandan solecon imageblan.

Adiaux, Nina!

Cxi tiuj estas la solaj naturaj vortoj eldiritaj de la membro de prezidantaro de Fronto.

Sed pli natura ol ili estas ja la bruo de la koto kaj sxtonetoj falantaj sur la cxerkon, je universala lingvo, multe pli kompreneblaj ol tiuj de la homoj, kvankam la tombon por la

---

⁸ Dum la 15 jaroj da amikeco kun Sovetunio (1945-1960) miloj da albanaj gejunuloj estis senditaj al Sovetio ankaux por studado. Parto el ili ecx geedzigxis al tieaj knabinoj, kiuj estis gxenerale tre kleraj kaj specialistinoj en diversaj kampoj. Sed post malamikigo kun granda socialista lando, la regximo de Enver Hoxha en Albanio persekvadis la soverianinojn diversmaniere. Multaj el cxi tiuj ecx enprizonigxis, internigxis, dum la aliaj estis forpelitaj de la lando. Nur tre malmulte el ili plurestis. La rakonto verkita en la jaro 1985 (kvin jaroj antaux la ekfaligo de la totalisma regximo en Abanio) temas pri la morto de rusino edzinigita al albano.

mortinta virino donas ne la vasta rusa tero, sed la malvasta albana grundo, kiu apenaux sufixas por la tomboj de propraj landanoj.

Enesperantigis Bardhyl Selimi

Sufismoj el Pakistano

Karaj amikoj,

Pakistano estas tre ric'a en sufismo. En chiu provinco kaj chiu lingvo de Pakistano oni povas trovi multan sufisman literaturon. Antau kelkaj monatoj mi tradukis mian unu libron en esperanto kaj publikis ghin. Jen estas kelkaj ekzempleroj el tiu chi libro. Legante ilin vi povas imagi pri la Sufismaj pensoj de Varis Shah (1722-1792), la granda Sufia poeto de Pung'abo, kiu skribis en la pung'aba lingvo (la livgvo da parolantoj pli ol 120 milionoj). Jen estas kelkaj versoj tradukitaj en Esperanto:

1. Ho Varis Shah, estas skribita en la nobla korano, ke **kiel vi semos tiel vi rikoltos.**
2. Ho Varis! **Tiuj, kiuj faras bonajn agajn, havos eternan vivon.**
3. Ho Varis! Chiu homoj naskig'as senkulpaj, nur iliaj malbonaj agoj alportas malhonoron al ili.
4. Ho Varis! Ne estas savo por vi se vi ne faros bonajn agojn ec' se vi estas la filo de iu nobla homo.
5. Ho Varis! Kiel oni povas vivi pace kaj trankvile, detruante aliajn kiuj vivas felic'e?
6. Ho Varis! Se vi havas Dian benon, tiam la steloj de fortuna (zodiakaj steloj) movig'as al via direkto.
7. Ho Varis! **Se vi venkas per repacigo, vi ne bezonas militi.**
8. Ho Varis Shah! Kas'u niajn plezurojn de publiko ec' se ni festenas per nia jutraj'o au' per peco de kruda sukero.
9. Ho Varis! Havu la honoron proponi helpnan manon kaj prenu vian dependanton trans la rivereton. (Se vi decidu helpi iun homon, helpu lin g'is la fino de la laboro, kompleta helpo).
10. Ho Varis! **La najtingaloj, kiuj kurag'e flugas kun agloj, lacas kaj mortas. Kaj tiuj cervinoj, kiuj kurag'as trinki akvon de la akv-rezervujo de la leonoj, perdas siajn vivojn.**

*Se vi informos min pri via opinio, mi sendos al vi plurajn ideojn de diversaj sufioj.
Via sincere, Saeed*

Vi povas viziti mian retejon: www.sufiwisdom.org

Lessing said, "The aim of knowledge is Truth and Truth is a need of the soul."

Saeed Ahmad C/O **Adnan Books**, Dubai Plaza, 6th Road Chowk, Rawalpindi, Punjab, Pakistan. PH: 051-4417813 mobile # 0300-5234006

El nia historio

Jon Halliday

The artful Albanian

Chatto Windus Ltd. Londër 1986

Britoj tentis trifoje surterigi en Albanion de la maro dum la dua duono de 1944 (en Spile de Himara, en Saranda kaj Tirana). Usonanoj kompilis planon aŭguste 1944 por venigi Albanion ĉirkaŭ 5000 trupoj. Ĉio estis planita por malhelpi la malvastan integriĝon de la partizana movado kun jugoslavo de Tito kaj rusoj. Usono kaj Britio intencis interveni por kontroli la politikan situacion en Albanio, por altrudi la dividon de la ŝtatpotenco inter diversaj politikaj partioj enlande.

Postmilite en Tirana alvenis militistaj misioj de usonanoj, britoj kaj jugoslavo.

La interrilatoj de Enver Hoxha kun Okcidento malboniĝis pro pluraj kialoj sed plej gravaj estis tiu de demokratiaj ĝeneralaj balotoj kaj interkonsentoj de antaŭmilitaj registaroj kun eksterlando. La tragika incidento en Kanalo de Korfu en la jaro 1946, kiam unu el militŝipoj britaj estis trafita de marminoj kaj detruita, notis la finon al la diplomaciaj rilatoj kun Usono kaj Britio.

Aliflanke Albanio plifortigis siajn rilatojn kun Jugoslavio (ĝis la jaro 1948) kaj Sovetunio.

Enver Hoxha renkontiĝis kvinfoje kun Stalin kaj poste kun ties posteuloj. Ĥruŝĉev vizitis Albanion ĉekape de granda delegitaro somere 1959 kaj planis transformi la landon en grandan milibazon.

Sed Enver Hoxha kaj lia kolegaro faris plejeblon por konservi propran totalisman regadon kaj en la momento kiam iliaj postenoj estis minacataj de jugoslavo aŭ sovetianoj ili malamikiĝis. Kun Okcidento ili neniel povis rilati ĉar tio signifus agnoskon de demokratieco kaj sekve sian deposteniĝon. Tial Albanio elirinta defakte de Traktato de Varsovio en la jaro 1961 perdis la ŝancon aliĝi al Okcidento, sekve seniĝis je progreso kaj prospero.

Ankaŭ kun ĉinoj Enver Hoxha malamikiĝis en la jaro 1978, pro samaj kialoj (tiutempe Ĉinio sekvis ekonomian politikon pli liberalan kaj proksimiĝis al Usono. (en la jaro 1971 Nikson vizitis Ĉinion)

Enver Hoxha estas la gvidanto restinta en la posteno pli longe ol kiu ajn diktatoro enmonde, escepte ni diru, de japana heredanta imperiestro. Li konservis la ŝtatpotencon kunfrontiĝante al tri grandaj defioj: genta balkana intrigo, subversio, anglo-usonaj intervenoj kaj komplotoj de Kremlo. Lia vojo por kapti kaj teni la potencon pleniĝis per kadavroj de siaj malnovaj kaj novaj malamikoj. Neniu alia komunisma reĝimo ne spertis tiajn kontinuajn purigojn kaj murdojn kiel ja la albana reĝimo.

Ni kondolencas

Je memoro al samideano Maurice Sujet

En "La Gazeto", numero 128, 31 jan 2007, oni informas sur pagxo 34: Maurice Sujet mortis sola je agxo 86 jara, je 5an de dec. 2006." La Gazeto dedikas aldone plurajn fotojn el la vivo kaj agado de tiu granda esperantisto.

Por mi Maurice estas same tre kara. Mi renkontis lin somere 1998 en Trieste okaze de tiujara OSIEK-konferenco. Maurice invitis min tagmangxi en restoracio bela apud la maro regalante min per itala pizza kaj biero. Dume ni interbabilis varme kaj amike. Mi eksciis ke li estis antaux pensiigxo, lernejestro kaj instruis fizikon. Plue li rakontis al mi sian vivon, el kiu mi memoras ke estante 12 jara lin trafis la nazia okupacio de sia patrio kaj familie li devis rifugxi piedmarsxante suden de la lando. Tamen oni lin kaptis kaj devigis labori en germanaj fabrikoj longan tempon.

Mi memoras ankoraux lian dolcxan kaj sinceran rakontmanieron, same la modestecon de vera civitano. Longe poste ni dauxrigis nian korespondon, krom periodoj kiam li fojfoje enlitigxis en hospitalo pro malsanoj trafintaj lian maljunigxintan korpon.

Amiko Maurice, same kiel pluraj aliaj miaj francaj konatuloj el Esperanta komunumo, pligrandigis mian estimon kaj konsideron pri tiu nobla kaj kuragxa popolo de Francio.

Bardhyl Selimi

Prelegoj

Historio de Aleksandro Moisiu, granda albana dramaktoro en unuaj jardekoj de XX jc

Eŭropa historio valorigenda: Alessandro MOISSI / Aleksander MOISIU :
plurcivitaneca kaj plurŝtataneca homo

Aŭtoritatuloj, Gesinjoroj,

Ĉar neniun entreprenon/institucion mi reprezentas, pli bonas ke mi prezentu min al vi: mi estas privata esploristo, pasie ekstudinta la albanan historion, post restado, en ĉi tiu Lando, kiel militisto – Mara Oficiro - dum preskaŭ trijaraj servadperiodoj.

Antaŭ kelka tempo, dum miaj serĉadoj, mi ekinteresiĝis pri la personeco de Alessandro MOISSI / Aleksander MOISIU, teatra aktoro (sed ankaŭ kina) albandevena, tre fama kaj populara en Centra Eŭropo, en la unuaj jardekoj de 1900^a jaro. Ne estante artkritikisto, mi klopodis pliprofundigi miajn konojn pri malgranda detalo, sed ege grava, kiu ofte restis senresponda kaj malpreciza, en diversaj fontoj kie Moissi estis citita, nome ties naskiĝloko, foje indikita en Durazzo, foje en Triesto.

Certe, la fakto ke mi mem estas triestano, ludis sian rolon en ĉi traserĉado, tamen ne pro simpla "parohismo", sed pro tio ke la tuta esplorado estis pli simpligita: mi elserĉis la bezonatajn informojn en la komunumaj registroj kaj en tiuj, eĉ pli

fidindaj, konsidere la historia periodo prikonsiderita (1879) baptoj, de la Greko-Ortodoksa Preĝejo Sankta Nikolao kaj Sanktega Triunuo en Triesto, kie mi trovis la pruvon, nekontesteban kaj definitivon, ke li naskiĝis en Triesto.

Sed tiun ĉi mian serĉadon, kies parto estis jam publikigita antaŭ kelkaj monatoj en iuj albanaj periodaĵoj (unu en informadika kaj la alia en papera formoj) plej probable mi povos prezenti per prelego en la marta monato, eble pli oportune en Durazzo, tial, se iu deziras scii ion pli, jam ekde nun li/ŝi estas invitita, kun ebleco diskonatigi kaj la lokon kaj la daton.

Certigita la vereco de la esence persona dateno, MOISSI/MOISIU sendube povas esti definita homo ne nur havanta plurajn civitanecojn, aferon kiu foje normalas ĉe personoj vivintaj en la Dudeka Jarcento kaj en tiu nia Eŭropa parto (miaj gepatroj ekzemple havis eĉ 5, mi mem nur tri!), sed ankaŭ – kaj jen kio plej esceptas! – plurajn naciecojn. Albandevena laŭflanke de la patro, itala sub Aŭstria regado laŭflanke de la patrino (siavice probable arbëreshë laŭflanke de la patro kaj eble slovena laŭflanke de la patrino), poste, dum la tuta periodo plej signifoplena de sia ekzistado (kaj profesia kaj amsenta), germanlingvulo, sed en la sentoj plej profunde itala, tamen neniam naciisma!

Laŭ mia tre modesta opinio, tre interesa personeco elstariĝas, trans la arta medio, ĝuste por ni, kaj italoj kaj albanoj, kiuj, kun ioma streĉo, sin preparas iĝi eŭropanoj.

Jen la rezultoj de miaj personaj esploroj.

Mi povas aldoni, ke rilate al Moissi/Moisiu ŝajnas ke en Albanio oni lin kvazaŭ ree malkovris, aŭ pli bone dirite, plivalorigis: ĉi-jare oni titolis la novan Universitaton de Durazzo per lia nomo, kaj poste oni ne povas ignori la parenca ligo, inter li kaj la aktuala Respublika Prezidento Alfred MOISIU, kiu estus lia kuzo je tria parenco-grado.

Sed ankoraŭ io aldonendas: mi, unue triestano kaj nur poste esploristo kaj amanto de albanaj historiaĵoj, ankoraŭ nun bone rememoras la grandan sukceson ricevitan en Triesto de ampleksa ekspozicio pri MOISSI, starigita de la Urba Teatra Museo "Carl Schmidl", en 1986, nome precize antaŭ 20 jaroj. Efektive la ekspozicio naskiĝis el iu ero de tiu kiu estis muntita en Vieno, zorge de la *Österreichische Nationalbibliothek-Theatersammlung*, jaron antaŭe okaze de la morto-datreveno de MOISSI, okazinta ĝuste en Vieno.

Kiel plurfoje al mi konfidis la Direktoro de Urbaj Muzeoj en Triesto, (al kiuj apartenas ankaŭ la Teatra Museo "Carl Schmidl", posedanto de ĉiuj trovitaĵoj pri MOISSI), profesoro Adriano DUGULIN, kiu – interalie taskigis min alporti ĉi tie siajn personajn salutojn, kaj sekve tiujn de la Urbaj Muzeoj en Triesto,

longatempe revis porti la ekspozicion al Albanio, eĉ tagon post ties fermo, sekvante muzean kaj historian itineron, sed ankaŭ, eble pli simple, tiun spuritan de la vivo de tiu homo kun lia familio. Nome, forirante de Vieno, kie li mortis, trairante Trieston, kie li naskiĝis, pro la kialo ke ĉi tiuj du lokoj simbolas la teritoriojn kie alten leviĝis lia arta vivo, por poste albordiĝi (kaj do reveno al propraj originoj) ĉi tie en Albanio, kaj pli precize en Durazzo, devenloko de la patro (malgraŭ ke la familio probable originas de Kavaja), kaj ankaŭ la loko kie MOISSI pasigis sian infanaĝon kaj ricevis elementlernejan instruadon.

Kiel dirite je la komenco, mi ne estas spertulo pri muzeoj, do tute ne scias, ĉu vere ĉi tiu "itineron" poas esti konsiderata "muzea", sed tutcerte jes, ĝi estas "vivovojo"

Nu, oni rajtigis min anonci, kvankam ne oficiale, ke jam ekis pritraktado de

interkonsentoj inter la skabeno pri kulturo de Durazzo, d-ro Emilian METAJ, kaj

la Direktoro de Muzeo pri Popola Kulturo en Durazzo (en kiu troviĝas

kompendio "MOISSI"), prof-ro Sali HIDRI, kaj la jam menciita Direktoro de la

Urbaj Muzeoj en Triesto, prof-ro Adriano DUGULIN, por elporti tiun ĉi

ekspozicion pri MOISSI en Durazzo. Kompreneble, tia iniciato, pro sia naturo kaj

pro la streĉoj por ĝin realigi, meritis pli ampleksan disvastigadon sur la albana

teritorio kaj sekve ankaŭ, se ne en Tirana, kiu tro proksimas al Durazzo, almenaŭ

en Valona kaj Scutari.

Memkompreneble, post Durazzo, kiu alprenis sur sin la gravan taskon

konkretigi tion, la komunumoj mem de la du aliaj urboj, kie indus ĝin prezenti,

devus sin ŝarĝi per la sekvaj organizaj kostoj, sed mi estas konvinkita ke oni

devus bone kompreni la preskaj devigan interesen tion realigi, ankaŭ kaj ĉefe pro turismaj kialoj.

Kiel mi estis dirinta komence, en Eŭropo, MOISSI estas konata, pli ol en Italio (ekster Triesto, pro evidentaj kialoj), precipe en germanlingvaj landoj, Aŭstrio kaj Germanio, nome en tiu zono kie pli multe kaj longe artakampe li aktivadis. En preskaŭ ĉiuj tekstoj konsulteblaj fakte, MOISSI estas citita, se ne rekte kiel aŭstriano (lia naskiĝo en Triesto, sub Habsburga regado, tion povus ja pravigi), kiel "aktoro germanlingva". Nur en la lastaj du jaroj de lia kariero, fakte, li recitis itallingve. Jen tial devas ekstarti intereso turisma-muzea, ĉar – kvankam mi mem ne spertas pri tio, sed kredas ke prave oni povas tion supozi – se turisma lanĉo okazos por Albanio, ia konsiderinda kvanto da ĉeestantaro (probable d-ro BOSELLI konsentos pri tio) certe estos germanlingva, kaj tial bonvolu imagi la akcepton kaj intereson kiujn la turistoj alturnos al la ekspozicio, dediĉita al personeco tiel fama kaj amata en iliaj landoj. Ĉi tion mi ja povas certigi al vi, kiel triestano, se mi pensas al tiuj germanaj kaj aŭstraj turistoj, kiuj en Triesto – kiu tamen havas multajn aliajn vidindaĵojn – vere preskaŭ freneziĝas antaŭ la Kastelo de Miramar (statistike la plej vizitata Muzeo en Italio) kun ĝiaj memoraĵoj de Maksimiliano de Habsburgo, frato de la imperiestro Francisko Jozefo, kaj tiuj de Elizabeto de Wittelsbach (Bavario), ĉiumonde konata kiel "Sissi", edzino de ĉi lasta, troveblaj ankaŭ en aliaj lokoj tra la urbo.

Do, espereble tiu ĉi mia eta "ŝtono ĵetita en laĝeton" ekstimulos ian interesiĝon kaj precipe ĉiun eblan institucion, kaj italan kaj albanan, laŭiri vojon, kies spuroj ĉikaze jam videblas.

Mi dankas vin pro la atento.

Faleminderit të gjithëve për vëmendjen tuaj.

Tirana, 9 decembro 2006

Enesperantigis s-ino Elda Doerfler, Triesto, la 3an defebruaro 2007